

Sajtószilánkok 2010.

Szerző Administrator
2010. április 01.
Utolsó frissítés 2010. december 21.

Alternatív Kossuth-díj Szvorák Katalin népdalénekesnek

Szvorák Katalin Liszt-díjas népdalénekesnek ítelték oda idén az Alternatív Kossuth-díjat, amelyet csütörtökön este adnak át a művésznek a budapesti Pintér Galériában.

Mint azt az elismerést odaítélő Alternatív Magyar Művészeti Díj Alapítvány kuratóriumának egyik tagja, Jankovics Marcell animációs filmrendező az MTI-nek szerdán elmondta, Szvorák Katalint régóta ismeri, s úgy véli, a Kossuth-díjat eddigi munkásságáért nagyon is megérdemelte volna.

A kuratóriumi tag - aki a szavazáson más elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni - örömét fejezte ki, hogy a testület választása a népdalénekesre esett.

Szvorák Katalin a Losonc közeli Pinc faluban született, Füleken járt iskolába, majd Budapesten az ELTE magyar-könyvtár szakán szerzett diplomát. 1996 óta a szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskola tanszakvezető tanára, 2010-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének vendégtanára. Munkásságát több más díj mellett Liszt Ferenc-díjjal is elismerték. Az elmúlt 30 évben több mint háromezer koncertet adott három kontinens 31 országában. Legújabb lemezével, A nap megszentelése című albummal március végén indul koncertkörútra.

Az Alternatív Kossuth-díjat minden évben az Alternatív Magyar Művészeti Díj Alapítvány kuratóriuma ítéli oda, amelyet öt, Kossuth-díjjal kitüntetett művész alkot: Makovecz Imre építész, kuratóriumi elnök, Jankovics Marcell filmrendező, Melocco Miklós szobrászművész, Schrammel Imre keramikus és Szőnyi Erzsébet zeneszerző. Az alapítványt Balogh Gyula vállalkozó, Vaja község egykori polgármestere és Földvály Györgyi hozta létre.

A díj első kitüntetettje 1996-ban Hernádi Gyula író volt, őt 1997-ben Bertha Bulcsu író, újságíró, 1998-ban pedig Mészöly Dezső író követte. Azt követően négy évig nem ítelték oda a díjat, mivel - mint azt Földvály Györgyi az MTI-nek korábban elmondta - úgy érezték, hogy olyan kormány van az ország élén, amely megpróbálja azokat a művészeket értékelni, akik megérdemlik a díjazást.

2003-ban Wass Albert erdélyi magyar író emléke előtt posztumusz elismeréssel tisztelegtek, majd 2004-ben Döbrentei Kornél költőnek, 2005-ben Berecz András mesemondónak, 2006-ban Szalay Károly írónak és Nagy Ervin építésznek, 2007-ben Reviczky Gábor színművésznek, 2008-ban Medveczky Ádám karmesternek, tavaly pedig Kubik Anna színművésznek ítelték oda a díjat.

2010. március 17., szerda 19:21 InfoRádió / MTI

Szvorák Katalin alternatív Kossuth-díjat kap

Az idén a losonci születésű Szvorák Katalin, Liszt-díjas énekművész részesül alternatív Kossuth-díjban. Az elismerést március 18-án, csütörtök este hat órakor adják át a budapesti Pintér Galériában. Az alternatív Kossuth-díjat 1996-ban hozta létre Balogh Gyula vállalkozó és Földvály Györgyi. Az elismerést egy ötfős kuratórium ítéli oda. Az Alternatív Magyar Művészeti Díj Alapítvány Kossuth-díjas tagjai: Jankovics Marcell filmrendező, Makovecz Imre építész, Melocco Miklós szobrászművész, Schrammel Imre keramikus, valamint Szőnyi Erzsébet zeneszerző.

Eddig tizenegyen részesültek alternatív Kossuth-díjban. 1996-ban Hernádi Gyula író, 1997-ben Bertha Bulcsu író, 1998-ban Mészöly Dezső író vehette át az elismerést. Négy évig nem adtak át alternatív Kossuth-díjat. 2003-ban Wass Albert író posztumusz részesült a díjban. 2004-ben Döbrentei Kornél író, 2005-ben Berecz András mesemondó, 2006-ban Szalay Károly író és Nagy Ervin építész vehette át az elismerést. 2007-ben Reviczky Gábor színművész, 2008-ban Medveczky Ádám karmester, tavaly Kubik Anna színművésznő részesült az elismerésben.

Szvorák Katalin hivatalos honlapja a www.szvorakkatalin.hu, melyen rengeteg információ olvasható az énekesnővel kapcsolatban, sőt, a másfél évtizede megjelent TAVASZVILÁG, az Illés Lajosnak köszönhető népdalátíratos VÁLASZÚTON és a gyerekvers-megzenésítéses ÁLOMFÖLDÖN, az angliai és amerikai élő koncertfelvételeket tartalmazó "freefolkos" MEOTIS, a gyógyító DÚDOLÓS, valamint a szlovák nyelvtörvényre válaszoló szlovák-magyar dallampárhuzamos VOX HUMANA, és az első tíz lemezről való ÉNEKEIM című válogatás ingyenesen letölthető a honlapról. Ugyancsak fontos információ, hogy áprilistól havonta egy-egy régi-új hanghordozó lesz hozzáférhető, és letölthető a honlapról.

Felvidék Ma, 2010, március 10.

Szvorák Katalin alternatív Kossuth-díjban részesül

Szvorák Katalin Liszt-díjas énekművész kapja az ez évi alternatív Kossuth-díjat. A kitüntetést március 18-án, csütörtök

este hat órakor adják át a budapesti Pintér Galériában (Falk Miksa u. 10.)

A losonci születésű népdalénekes Fülek és Pinc díszpolgára. Eddig megjelent 26 önálló tematikus nagylemeze közül négy gyermekeknek szól, nyolc albumon pedig Közép-Európa népeinek közös dallamkincséből válogatott, azokat eredeti nyelveken szövegezte meg. Négy albumon egyházi népelemek hallhatók. Most készülő A Teremtő dicsérete c. lemezén öt történelmi egyház legszebb természetet dicsőítő énekei szólnak meg.

zte.hu

Az idén Szvorák Katalin énekművésznek ítelték az alternatív Kossuth-díjat.

A felvidéki születésű énekes azt vallja: ha szeretetben kölcsönösen elfogadóbbak tudnánk lenni a mellettünk élőkkel, akkor a politikailag szított gyűlöletkeltés sem lehetne olyan hatásos.

Az alternatív Kossuth-díjat Balogh Gyula vállalkozó és Földváry Györgyi, Gyurkovics Tibor özvegye hozta létre. Az elismerés kitüntetését az Alternatív Magyar Művészeti Díj Alapítvány Kossuth-díjas tagjai: Jankovics Marcell filmrendező, Makovecz Imre építész, Melocco Miklós szobrászművész, Schrammel Imre keramikus és Szőnyi Erzsébet zeneszerző választották ki. Szvorák Katalin Losoncon született, Füleken járt iskolába, majd Budapesten az ELTE magyar-könyvtár szakán szerzett diplomát. Jelenleg a szent-endrei Vujicsics Tihamér Zeneiskola népzenei tanszakának vezetője, a Zeneakadémia vendégelőadója. Eddig 25 tematikus albuma jelent meg, nyolc lemezén Közép-Európa népeinek közös dallamkincsét szövegezte meg 12 eredeti nyelven. Népdalénekesi munkáját Liszt- és Kodály-díjjal, Bartók Béla emlékdíjjal ismerték el.

- Ebben a díjban éppen az „alternatív” szó a kedves. Ez minden lobbítól mentes, számomra a megbecsülés és a szeretet jele. Nagyon meglepett, mert én nem vagyok egy nagy díjbeszedő, inkább a közönség megszólítására törekszem - mondja Szvorák Katalin. A felvidéki születésű énekes tavaly decemberben - a gyűlöletkeltő szlovák nyelvtörvény ellensúlyozására - száz számozott példányban kiadta a Vox Humana című lemezét, amely válogatás a magyar és a szlovák ünnepek közös népelemeiből. A hanghordozón Szvorák Kati eredeti nyelven szövegezte meg a két egymás mellett élő nemzetiség dalait.

- A pályámon sajnos mindig az kapott a legkevesebb visszahangot, ami nagyon fontos. A hét részből álló sorozatom anyagából például, amely a Kárpát-medence népeinek közös ünnepeit dolgozza fel, mindössze egyetlen koncertet tartottam. Ebből válogattam tavaly a Vox Humanát is, amely kereskedelmi forgalomba nem került. Csak olyan embereknek ajándékoztam, akik esetleg tudnak tenni valamit a mesterséges gyűlöletkeltés ellen - meséli a népdalénekes. - Külhoni magyarként érzékenyebb vagyok az elfogadottságra, illetve a kirekesztettségre. Azt gondolom, ha a közönség, a felvidéki és az itteni közösség hallhatná koncerteken, élőben is közös dalainkat, jobban megértenék, mi a szándékom az eredeti nyelven előadott énekekkel.

Helyi Téma, 2010. március 24. Írta: HT

„... Szvorák Katalin külön örült Szőrényi Levente üzenetének: „... szívből köszöntelek abból az alkalomból, hogy végre észrevetted mások is! Na, nem olyan mások...” jól esett neki Orbán Viktor figyelme is, aki szerint „...Meggyőződése, hogy a művész pontos helyét, tevékenységének értékét a legkevésbé sem a pártpolitika színeváltozása, hanem sokkal inkább a közönség szeretete, a szakma tisztelete és a művész magasabb rendű vágyai - melynek mozgatórugói mélyebben vannak, mint a pillanatnyi siker - egyszerre jelölik ki. Ahogy Babits önti gyönyörű sorokba: „...a művész annyira szereti ezt a világot, amelynek lényege a változás (...), hogy sohasem elég neki; nem elég, amennyit az Isten csinált, folytatni akarja. „

Az utolsó alternatív Kossuth-díjas? (Faluharsona, 2010. március. 27. Interjúrészlet)

...Most pedig, miközben írok, Szvorák Katalint hallgatom.

S eszembe jut a népi-urbánus ellentét, a máig ható. Hogy hol vagyok én... Hogy mennyivel összetettebb a világ, mint az ároksípart két oldaláról láttatják...

(Részlet egy blogból)

Szvorák Katalin alternatív élete és díjazása

Szvorák Katalin Liszt-, Kodály- és Hungaroton-díjas, Bartók Béla-emlékdíjas népdalénekes, előadóművész, Fülek város és Pinc község díszpolgára 2010-ben alternatív Kossuth-díjban részesült.

- Mondja, Kati, a Pilis mennyire tudja helyettesíteni a felvidéki hegyeket az Ön életében?
- Én a Losonc - Pinc - Fülek háromszögéből jöttem és Pilisszentlászlón találtam meg a hasonló hangulatot, ahol a hegytetőn hihetetlen nyugalom árasztja el a lelket, ráadásul szlovák hangot is hallok, úgy hogy ide mindig jó megérkezni.
- - Hogyan és miért került 30 éve Magyarországra?
- Elsősorban tanulni jöttem. A gimnáziumot Füleken végeztem, egy évet segédtanítóskodtam és minden órát énekléssel kezdtünk, még a matematikát is. Prágába „szerencsémre” nem vettek fel, viszont az ELTE BTK magyar-könyvtár

szakára csodák csodájára bekerültem.

- Miért épp a népdaléneklés lett az élete?

- Még mielőtt ez végleg eldőlt volna, lelki rokonomnak, Kovács Katinak énekeltem a dalait dagadó erekekkel 16-17 évesen.

A megyei Táncdalfesztiválon is szerepeltem velük. A zenés színpadot is kóstoltattam: Huszka Jenő: Szabadság, szerelem operettjében én voltam Judit. A füleki színjátszó társulat repertoárját a hangom bírta volna, de ráéreztem, hogy nekem sokkal letisztultabb zene kell, a népdal. Paraszt és juhász felmenőimtől hozhattam ilyen géneket, bár kis falumban az Ipoly menti Pincen a nóta volt kedvelt. A régi stílusú népdallal a televízión keresztül ismerkedtem, akkoriban izgultunk a Röpülj páva szereplőjéért. A Sebő-Halmos duó nagyon megtetszett, másrészt néptáncoltam a neves fülekpüspöki Palóc együttesben, és megragadott az az erő, ami ebből a zenéből áradt. Sok mindenre nyitott voltam gyerekként, de egyben nagyon gátlásos is. A pódium szerepléstől irtóztam, háromévesen sírva szedtek le a színpadról. Ezt kellett kihevernem. Mára talán ez részben sikerült is. Az iskolai kórusban kezdtem felbátorodni, 12-13 évesen. A valódi népi hangomat először Domokos Pál Péter moldvai csángó dalok hívták életre. Aztán biciklire pattantam és elmentem a közeli Medvesaljára gyűjteni Motyovszky Teréz nénihez. Sokat tanultam tőle, főleg a póz nélküli, személytelen, természetes stílust. Egyébként a népzene gyűjtése is ösztönös volt, a magnómmal és a fülemmel mindent rögzítettem. Nagyon gyorsan sajátítottam el a dalokat, elég volt a szöveg első sorát látni, és már tudtam, hogy ott milyen dallam bújik meg.

- Miért tartja értéknek a magyar népdalban ezt a rejtőzködő érzelemmentességet?

- Mert a dalra kell figyelni, nem az előadóra. Viszont, ha az ember színpadon szólaltatja meg népdalainkat, akaratlanul is elő kell jönnie az előadóművész személyiségének, a személyi varázsnak. Gondolja el, a szóló koncertjeimen semmi más nem szólal meg, csak az én hangom, 50-60 percen át, és mégis nagyon sikeresek. Nagyon bensőséges viszonyt lehet kialakítani a közönséggel. Ilyenkor érzem, hogy az emberi hangnak micsoda ereje van; olykor fölértékeltem a hangszert is! Az a fantasztikus, hogy ebben a nagy, dübörgő világban, ahol már az ingerküszöbök is eltolódtak, egyetlen hang milyen belső csöndet tud teremteni a hallgatóságban is. Nagyon jó érzés.

- Egy ideje az egyházi népénekek felé fordult...

- Ez nagyon jót tett a lelkemnek. Három éve indult az új sorozatom, trilógia lett belőle, és most készül a negyedik része, „A Teremtő dicsérete” címmel az Isten és a természet témáról. Nemcsak katolikus, hanem református, evangélikus és zsidó dallamok is lesznek az albumon. A hang is az Isten ajándéka, és dicsérni az Istent az ő énekeivel, - ennél hálásabb dolog nincs. A templom, mint előadói helyszín is fantasztikus, erőt adó. Koncertjeimen természetesen gyakran szerepelnek zenészek is, újabban például a régi zene világából Andrejszki Judit és a zenei polihisztor, az „aftercringos” Pejtsik Péter, aki a legújabb lemezemnek is a zeneszerzője.

- Érzett-e valaha is kirekesztettséget akár, mint szlovákiai kisebbségi, akár, mint határainkon túlról jött betelepített magyar?

- Egy kicsit mindenütt, de másképpen. Odahaza a finom kis „másodrendűségi” diszkrimináció már iskolás koromban is ért. Bármilyen tehetséges is az ember, duplán meg kellett harcolni a mindig második helyért is! Mikor áttelepedtem, én lettem a „cseh lány”. A Röpülj pávában első helyezett voltam és fődíj csak azért lett kitalálva, mert hogy nézett volna az ki, hogy egy külhoni magyar maga mögé állítja az anyaországiakat. Végül is ennek köszönhetem a pályámat, jó érzés, hogy általam ráirányult a figyelem a felföldi magyarokra.

- Magyarországi példaképeivel hol, mikor tudott személyesen is megismerkedni?

- Kovács Katival pl. Szörényi Levente 50. születésnapján. Egymás mellett ültünk, és akkor elrebegtem neki, hogy bár sokat szerepelt Füleken, sose mertem tőle még autogramot kérni se, annyira tiszteltem. Levente az első lemezem zenei rendezője volt, még fenn a Költő utcai stúdiójukban. A Tavaszi szél vizet áraszt „Vízöntős” feldolgozásánál még a dobos is ő volt.

- Hány hanghordozója jelent meg eddig?

- Szólóban a 26-nál tartok, és nagyon sok közreműködői lemezem is van. Ha koncertezek, mindig viszek a lemezeimből, mert a boltokban nemigen kapni, részint nagyon rossz a terjesztés, részint ki se teszik a pultokra. Saját kiadásban jelentettem meg ezeket, általában 1000-1500 példányban, de úgy látszik, nem jutok be a hálózatokba, mert nincs mögöttem se média, se töркеerő, se reklámozttató, se menedzsmnt. Ami szponzorizációt szerezni tudok, elviszik a gyártási költségek, jogdíjak és az igényesebb kiadás. Az egyháziakat pl. hangos könyvként jelentettem meg szövegekkel, illusztrációkkal, jegyzetekkel. Van egy-két jó emberem, aki terjeszti, de egészében mégsem vagyok jelen a boltokban. Ezért van az, hogy amiből biztos nem lesz már utángyártás, feltettem a honlapomra, és szabadon letölthetők. Van olyan lemezem is, a Dúdolás, melyet agyvérzéses, személyiségzavarokkal küszködő betegek gyógyítására használnak neurológusok, logopédusok, de bárkinek léleknyugtató.

- Arra még nem gondolt, hogy saját dalokat írjon?

- Erre még nem gondoltam, hisz rengeteg népdalt találtam, ami az én gondolataimat is tovább viszi. Valamikor egyetemistaként zenésítettem meg a férjem verseit, melyeket még Weöres Sándor is nagyon jónak talált. Csak aztán megismert engem, és így elhagyta a műzsáját értem.

- Mik a zenei tervei?

- A Teremtő dicsérete után gyereklemezt szeretnék készíteni megint, hiszen a gyerekek a legőszintebbek és a leghálásabbak.

- Szeret tanítani? Nem meríti ki a hangját?

- Heti négy alkalommal valóban néha kicsit sok, mert elhasználja a hangot, hiszen én végigéneklek a teljes napokat a gyerekekkel együtt. Ezt másképp nem is lehet csinálni. Tizenöt éve tanítok Szentendrén, a Zeneiskolában és Pesten is elkezdtem ez évtől a Zeneakadémia Népzenei Tagozatán.

- Számolta már, hogy hány fellépésnél tart?

- 33 éve vagyok a pályán, évente nagyjából 110-120 koncertet adtam régebben, most átlagban 70-80-at. Szinte

minden évben adtam ki új albumot, ami ugyancsak sok időt kötött le.

- Most, az alternatív Kossuth-díj mit jelentett az Ön számára?
- Óriási megtiszteltetés, mert a megbecsülés és szeretet díja. Megdöbbentem, hogy egyáltalán gondoltak rám, de Jankovics Marcell szerint is már régen megérdemeltem volna az igazi Kossuth-díjat. Én vagyok a tizenkettedik, aki megkapta és Kubik Anna után a második nő. Váratlan ajándék, jóleső érzés, de ettől az életem nem fog megváltozni, legfeljebb a felelősségemet növeli, és talán jobban oda is figyelnek majd rám. Már most látom, hogy egyre több a riporter körülöttem és nem tudok kellőképpen koncentrálni a hivatásomra és nyilatkozni is terhes nekem. Nem volt egyenes utam, az én pályám is „alternatív volt”, de nagyon örülök, hogy voltak kisebb-nagyobb göröngyök, mélypontok, mert ezek eddzig a lelket. Az, hogy nem voltam és nem vagyok elkényeztetve, lehet jó útravaló is. Ezzel együtt boldog ember vagyok. Olyan családi-lelki háttérrel rendelkezem, hogy a szereplés nem mindenáron lényeges életemben.

Itt tulajdonképp véget is ért a beszélgetés, de két dolgot azért szeretnék még az olvasóval megosztani! Augusztus 22-én ismét fellép Magyarországon Bobby McFerrin világhírű amerikai énekes, aki műsorának egy részét három különböző stílust képviselő magyar énekesnővel fogja adni. Kolonits Klára operaénekes és Szőke Nikolett dzsesszénekesnő társaságában Szvorák Katalin lett a harmadik partner, a magyar népdal kiválasztott reprezentánsa. A másik inkább csak egy hiány: több évtized után talán megérdemelne a művésznek egy időben meghirdetett, reprezentatív előadást - Szentendrén is!

Szvorák Katalin / Pilis-Dunakanyari Hírmondó / Muzsay András / 2010. április

Alternatív vallomás

Gratulálunk az Alternatív Kossuth-díjhoz! Mit jelent Önnek ez a díj, milyen érzés volt átvenni?

- Az Alternatív Kossuth-díj váratlanságánál fogva igen nagy meglepetésként ért. Ehhez hasonló a tíz évvel ezelőtti Liszt-díj átvétele volt, amikor nyugodtan üldögéltem a székemen - gondolva egy miniszteri dícséretre - , s mikor a nevemen szólítottak a Liszt-díjjal társítva, alig találtam ki a pulpitushoz. A mostani Alternatív Kossuth-díj is felkavarta kissé életem nyugalmát, mert eddig elég időm jutott gyermekeim tízórájának készítésére, férjem hóbortjainak meghallgatására, több tucat növendékem tanítására, virágaim ápolására és most látom, mindez a rend kissé felborult. Egyébként a díj lelkemhez igen közel áll (akárcsak Pinc falu mindmáig egyetlen díszpolgári elismerése), hiszen egész életem is alternatív: falusi paraszt- juhász ivadékként, palóc kisebbségiként, külhoni magyarként és elsősorban Budapesten a mai napig iránytűt kereső lélekként kóválygok. Alternatív életöztönöm is, mely elsődlegesen a családomra, az otthonteremtésre, az értékre, a minőségre utat választotta. Alternatív minden, aki és ami körül vesz és amiről alkotok. Például: monomániám a közép-európaiság felvállalása sokszínűségével és mégis olykor hasonló dallamvilágával, de tudatosan békítem lemezeimen keresztül az öikuménia felé a különböző felekezetűeket. Még sorolhatnám az alternatívákat, de röviden nekem a díj a megbecsülésről és a szeretetről szól. Maga az ünnepi díjátadás is rendhagyó-alternatív volt. Nagyon izgatott voltam előtte, de látva az ismerős kedves arcokat, falumbélieket, ismeretlen tisztelőimet, műsort adó tanítványaimat, barátaimat, hihetetlen nyugalmat éreztem...De ami a legfontosabb, az öröm közös volt!

Tavaly jelent meg A nap megszentelése című lemeze, ami egy egyházsorozat harmadik része. Mi a különbség a három kiadvány között? Milyen jellegű dalok kerültek fel erre a lemezre?

- Az egyházi lemeztrilógia három évvel ezelőtt indult útjára, melyek tartalmukban különülnek el egymástól, hogy majd egységes egésszé váljanak. Az első album, az Éneklő Egyház adventtől pünkösdig gyűjti össze az énekeket Mohácsy Albert feldolgozásában. A második lemez, a Mondj, szívem dalt című Mária énekeket és a magyar szenteket veszi sorra Bolya Mátyás és Szokolay Dongó Balázs olykor meglepő hangszerelésében. A harmadik CD-re a himnuszok, zsoltárok, imák kerültek, mely a Nap megszentelése címet kapta.

Pejtsik Péter hangszerelte a lemezt. Mennyire modernizálta a dalokat?

- Péter a lemez dallamainak feldolgozásában, hangszeres kíséreteiben az európai zenetörténet számos időszakából, különböző stílusából, hagyományaiból merített. Igyekezett egyfajta stílár-összképet kialakítani a puritán hangszer összeállítással (csembaló, cselló, orgona, hegedű). Modernizálást leginkább a reggeli himnuszoknál érezhetünk, de mindig alázattal nyúlt az énekekhez.

Mit jelent Önnek a vallás?

- Számomra igazodási pont, a világ erkölcsi rendjébe vetett hit, egy morális norma, lelki feltöltődés és kulturális örökség, melynek megőrzése és továbbadása emberi mivoltunk kötelessége. Katolikus létemre egyik fontos tézisem a más vallásúak iránti tisztelet, az öikuménia. Nem véletlen, hogy nyolc részes lemezsorozatomban nemcsak a különböző nyelveket beszélők dallampárhuzamai csendülnek fel a Kárpát-medencéből, de mindig ügyeltem arra is, hogy a történelmi egyházak énekpárhuzamai is megszólaljanak eredeti nyelveken.

Vannak már ötletek a következő lemezhez vagy ez még távlati terv?

Folytatom a trilógiát az ökumené jegyében. Isten és a természet énekeit gyűjtöm össze, mely a Teremtő dicsérete címmel fog megjelenni május legvégén. Természetemnél fogva fontos a természetesség és a természet csodái mindig lenyűgöznek.

Milyen zenei példaképei voltak pályája indulásakor, illetve mennyiben változtak ezek a hatások?

- Akármilyen furán hangzik, tinédzserként dagadó erekek Kovács Kati számokat fújtam, imádtam az Illés Együttest, de az Omegát is. Hogy énekes lettem, nagyban hozzájárult ehhez Kovács Kati sugárzó egyénisége. S hogy mégis a népdaléneklést választottam, - egy operettes pírútt után - az a fülekpüspöki Palóc Néptáncegyüttesnek is köszönhető, ahol elvarázsolt a tánc és a zene. Rögtön ráéreztem elődeim őseréjére és a lelkemhez legközelebb álló letisztult zenei világra. A példaképeim nem változtak, mert ők hűek voltak- maradtak önmagukhoz. Nekem öröklésem Rajeczky Benjamin, Béni bácsi személye, akinek jóságos mosolya a mai napig biztatás részemre. Szomjas- Schiffert György huszita dallampárhuzamai útmutatásként szolgáltak. Ág Tibor bácsi hihetetlen gazdag gyűjtőmunkájának köszönhetően az ember csendben fejet hajt és az általa rögzített dallamokat is próbálom életre kelteni és tovább adni. Amikor Budapestre kerültem, Budai Ilonka családias népdalköre adott vigaszt.

Van-e olyan dal (vagy akár több dal), ami az évek folyamán többletjelentést kapott, jobban a szívéhez nőtt?

- Szinte minden dalban benne van a többlettartalom. Csak meg kell fejteni a kódot...Az évek múlásával az ember jobban ráérez a népdalok polifon üzenetére. Ez lehet aktuálpolitikai, freudi álomfejtés, saját sorsunk, életünk, érzésünk visszatükröződése, boldog boldogtalanságunk dalba foglalása. Ez a kérdés egy külön tanulmányt érdemelne.

Más érzés ma énekelni a mai közönségnek, mint mondjuk 20-25 évvel ezelőtt?

- Talán annyiban más, hogy egykoron a közösségek nem voltak ennyire művileg szétforgácsolódva, sokkal nagyobb figyelem kísérte küldetésünket és az énekelt üzenet könnyebben eljutott a címzetthez. A mai zajos és manipulált világban nehezebb rátalálni a tiszta hangra, de lelki szüksége nagyobb, mint korábban.

Figyeli a mai népdalénekesek munkáját?

- Igen. Távolról és magányosan figyelem nagy csodálattal magabiztosságukat, bátorságukat, rugalmasságukat, a különböző műfajokban való lubickolásukat. Most más szelek fújnak, trendek uralkodnak és ezeknek megfelelni nem könnyű. Nekem könnyű (és nehéz is egyben), mert megengedhetem magamnak a „kívülálló” szemlélődést. Sajnálom, hogy Horváti Kata a népdaléneklés periferiáján dúdol, villőzik, viszont a kémia tudomány nagydoktora lett. (Lehet, hogy segített neki a dalolás?) A természetesség varázsával hat rám a fiatalok közül Bognár Szilvia, aki mellett én is megfiatalodtam együtténeklésünk során.

Tanítással is foglalkozik. Mennyire nyitottak a mai fiatalok a népi értékek megismerésére? Fontosak még a gyökere(i)k?

- 15 éve tanítok a szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskolában és számomra ez egy sikertörténet, mert hihetetlen nyitott szívvel és lélekkel érdeklődnek a gyereke a népdalok iránt, így én a „sajátjaimat” nem érzem elveszettnek. Külön öröm, hogy az utolsó években 8 növendékem választotta továbbtanulásként a népdaléneklést és a többiek is egy életre megérintette.. Ez évtől a Zeneakadémián is vendég tanítóskodom. Nagyon élvezem és reménykedem, hogy ezek a tehetséges fiatalok méltóképpen boldogulnak és boldogítják a jövő nemzedékét.

Megváltoztathatja manapság az emberek gondolkodását egy-egy dal?

- A művészeti ágak közül legérzékenyebben a zene, így a dal hat a leginkább az emberre és természetesen formálja is: érzelmileg, erkölcsileg és erősíti közösségi tudatunkat és gyógyít is!

A honlapján az Emlékkép-foszlányok címszó alatt pár szóval egy rendkívül gazdag és színes életút tárul elénk. Megosztana velünk egy-két kedves vagy emlékezetes élményt ezek közül?

- Mindig szerettem a szokatlan helyszíneket, ezért boldogan emlékszem vissza, amikor washingtoni lovardában énekeltem, francia marhavásáron a marhákat szórakoztattam, némaságot fogadott német apácákat lábdobogásra készítettem, mankós emberekkel táncra perdültem a müncheni főkórházban, vagy beszakadt színpad mellett siratóztam Lombardiában.

Milyen zenét hallgat a szabadidejében?

Ez hangulat függő. Mindent hallgatok, de érték mentén. Ha diszharmóniában vagyok önmagammal, akkor Vivaldit,

Mendelssohnt, Smetanát, Csajkovszkijt, Bartókot stb. hallgatók.

Az útról hazatérni vagy úton lenni?...

A kérdés nagyon költői: mindkettőre felelhetek igennel. Néha az az érzésem, hogy mindig úton vagyok, viszont csodálatos érzés egy hosszú út után hazatérni, megnyugodni, hogy újra elindulhassak új utakat felfedezni.

Milyen tervei vannak 2010-re?

A Teremtő dicsérete című albumom megjelenése után örülnék néhány lemezbemutatónak, de elsősorban optimistább, ígéretesebb, tervezhetőbb, békésebb eljövendőt kívánok magamnak és mindenkinek.

www.nepzene.hu www.nepmuvesz.hu
Valentin Szilvia (2010 április)

Bobby McFerrin három magyar énekesnővel lép fel Budapesten

A vokalisták királya nemsokára, három évnyi szünet után új lemezzel kedveskedik a zenerajongóknak. De nem csak ez a jó hír dobogtathatja meg a világ egyik legismertebb dalát jegyző előadó imádóinak szívét...

Don't worry, be happy... Ki ne ismerné a sokak számára életfilozófiává vált dal sorait, melyekért az ezerhangú Bobby McFerrin még egy Grammy-díjat is bezsebelt. Az acapella-dalaival világhírnevet kivívó afroamerikai énekes persze eme örökzöld óta sem áll le a zene-, helyesbítve a hanggyártással, és éppen ebben a hónapban adja ki új albumát VOCALBUARIES címmel, melyen kedves szokását követve ismét szinte csak emberi hangokat használt fel. A tíz Grammy-díjjal büszkélkedő művész már többször is járt hazánkban, tudniillik imádja a magyar közönséget, főleg annak interaktív-sága miatt. Az élmények persze kölcsönösek, hiszen mikor egy-egy magyarországi koncerten önkéntesekre volt szükség a színpadon, az emberek tolongtak a világot jelentő deszkákon, hogy a vokálcsohával legalább néhány szólamot elénekelhessenek.

Utolsó, Syma-beli fellépésén pedig egy spontán gospel-kórus is létrejött, az ebbe jelentkező több mint 100 önkéntes közül a szakmai zsűri 10, teljesen hétköznapi embert választott ki arra a tiszteletreméltó feladatra, hogy egy egész estét együtt tölthessenek Bobby-val.

Az a capelle-opera elmaradt, de most jön

A következő nagy esemény tavaly lett volna, hiszen McFerrin művészúr el akarta hozni kis országunkba is a capella-operáját, a Bobble-t, de sajnos a magas költségek miatt ez a rendezvény elmaradt. A sors furcsa firtora, hogy a 2010. januári moszkvai bemutatón, ahol két egymást követő nap játszották Bobby operáját (úgy látszik, külföldön tényleg van pénz a kultúrára is) egyik vendégelőadója a magyar Magyar Bori volt, a Besh o drom együttes énekesnője. De ezúttal úgy néz ki, pótlódik minden, hiszen augusztus 22-én este 8 órakor a Syma Csarnokban újra találkozhat a magyar közönség a zenei élet egyik legkülönlegesebb alakjával. Persze különleges emberhez különleges koncepció illik, amit a szervezők bőven biztosítanak is neki. Az est különlegessége a tervek szerint abban rejlik majd, hogy Bobby különböző zene stílusok legjobb magyar női előadóival próbálhatja majd ki magát. Ilyen Kolonits Klára operaénekesnő, aki jelenleg a Varázsfurolában játszik, Szőke Nikolett, jazzénekesnő, aki éppen most arat sikert sikerre Japánban kiadott lemezével és Szvorák Katalin, nép- és világzenét játszó alternatív-Kossuth-díjas énekesnő. És hogy mit várhatunk az új lemeztől és koncerttől? A megszokott vidámságot és könnyedséget, egy kis profizmussal és spontánsággal fűszerezve. És persze továbbra is az örökzöld filozófiát: "Don't worry, be happy!").

- Kanicsár -
[2010.03.29.]

Bobby McFerrin és a gráciák

Nyolc év után új albummal jelentkezett, és a VOCALBUARIES című lemez turnéjának egyik európai állomásaként augusztus 22-én a Syma csarnokban ismét Budapesten ad koncertet Bobby McFerrin - jelentette be tegnap a Budapest Jazz Clubban tartott sajtótájékoztatón a koncert egyik szervezője, Maloschik Róbert. Bár korábban folytak tárgyalások arról is, hogy a kortárs dzsessz legsokoldalúbb hangzsonglőre Bobble című a capella operáját is bemutatják Magyarországon, az improvizatív opus végül - többek között Magyar Bori, a Besh o drom énekesnője fellépésével - csak Moszkvába jutott el. Az operát McFerrin operaénekes édesapja emlékére írta. Robert McFerrin volt az első afroamerikai énekes, aki főszerepet énekelhetett a Metropolitanban.

McFerrin többször járt már nálunk; játszott a Matáv Szimfonikusokkal, gospelkórusokkal, és persze minden alkalommal együtt énekel a közönséggel. A nyári koncert koncepciója eltér minden korábbi magyarországi fellépésétől. A szervezők három különböző műfajban mozgó, teljesen eltérő karakterű énekesnőt kértek fel vendégszereplésre: az Operaház fiatal énekesnőjét, Kolonics Klárát, egy Japánban is sikeres dzsesszénekesnőt, Szőke Nikolettát és a nemrég alternatív Kossuth-díjjal kitüntetett népdalénekes-előadóművészt, Szvorák Katalint. Az album Magyarországon már elérhető, amerikai bemutatóját csak áprilisban tartják.

Magyar Nemzet, Online, 2010. március 27. 00:00 , Klementisz Réka

SZVORÁK KATI

- Sokszor figyeltem már a szemét: hol jár olyankor, amikor énekel? Elsüllyed a világ?
- Igen, egy kicsit megszûnik körülöttem a világ, az ég-föld egybeolvad, de ez csodás érzés.
- A felvidéki kicsi faluba, az Ipoly-menti Pincre elkalandozhatunk? Mert azt hiszem, hogy az a felhőtlenül boldog gyermekkor, amiben ott része volt, jelentősen meghatározta a pályaválasztását is, meg azt a mosolygós kedvet is, amivel éli az életét!
- Egy gyereknek, azt hiszem, jobbat el se lehet képzelni, mint egy falusi „bio-környezetet”, ahol együtt élhet a természettel, az állatokkal. Több generáció élt egy fedél alatt és láttam a nagyszülőket, hogyan dolgoztak, hogyan élték mindennapjaikat, az ünnepeiket. Mi magunk is részesei voltunk az egykori „rendnek”, segítettünk nekik a munkában, a kapálástól kezdve a libák kihajtásáig. Ma már idilli meseként hathat, hogy egykoron a búboskemencénk padkján meghúzódva a kukoricafosztás mellett hallgathattam az öregek történeteit. Ebben nekem mind részem volt, és úgy érzem, hogy az is természetes, hogy a népdalokat választottam, mert a génjeimben hordoztam ennek a műfajnak a mindenségét. Nekem nem kellett megtanulnom kottából a dalokat, nekem ez természetes volt, annak ellenére, hogy három évesen sírva szedtek le a színpadról a falusi kultúrház avatóján. A Hopp Juliska, hopp Mariskát kellett énekelnem. Ettől függetlenül azt hiszem, hogy egyenes út vezetett az énekléshez. Pedig minden zsigeremmel ellene voltam, nem szerettem a szereplést, nem szerettem a színpadot, azt a fajta csillogást, ami ezzel jár. Ez tölem teljesen idegen. Néha még ma is...
- Bizony, alig bírtam rávenni erre a beszélgetésre! Ha azt kértem volna, hogy énekeljen egy órán keresztül, arra biztosan azonnal igent mondott volna.
- Az éneken keresztül mindent el tudok magamról mondani - legalábbis így érzem. Én valószínűleg úgy szülehettem, hogy a bal agyféltekém a dominánsabb, ahol a zenei memória van tárolva.
- Egy időben jártunk egyetemre, a bölcsészkarra, és bizony, akkor, amikor a magyar-könyvtár szakon Szvorák Kati feltűnt, nemcsak én nem tudtam, hogy milyen kincseket rejt a torka, és milyen irányba viszi tovább az élet! Ő viszont akkor már pontosan tudta...
- A szerencse is nagyon kellett ehhez. 1978-ban kerültem át Magyarországra. 1980-ban rendezték meg a Röpij, páva! népdalversenyt. Óriási lehetőség volt, hogy ott cseh-szlovák állampolgárként elindulhattam, megmérettethettem magam, és megismert a közönség.
- A megmérettetésnek volt eredménye is...
- Első díj volt az eredmény! Egy külhoni magyarnak ez hihetetlen! Ezt megelőzően Szlovákiában, a felvidéki magyarok népdalversenyén is többször indultam, ezeket is megnyertem. Ezek mind csak bizonyos állomások, de mind jók voltak, mert visszagazolások.
- Kalandozzunk vissza még egy kicsit Pincre, mert mindaz, ami ott történt Önnel, nagyon természetes volt. Valami olyan hihetetlenül nagy szeretet vette körül a szabadság meg az élet természetes dolgai mellett, amelyek szintén hordozóerőt jelenthetnek hosszú távon.
- Bár csak ötéves koromig éltem ott, mégis ami nagyon fontos a mai napig az ott dőlt el. Valahol Pilisszentlászlón próbálom most újraélni egykori pinci gyermekkorom. De ez azért jócskán más.
- Egyszem Katicaként, szülei egyetlen leánykajaként?
- Édesapám nem kimondottan örült elsőszülött Katinkájának, de később megnyugodhatott, mert két öcsém követett. Nekem nagy teher volt lányágom, mert fiút vártak s nekem talán egy fél élet is kevés volt, hogy bebizonyítsam, egy lány néha többet ér két fiúnál. Ötéves korom után egy idegen világba csöppentem, ekkor költöztünk Fülekre.
- Nem lehetett könnyű váltás, hiszen az erdőt, mezőt járó szabadságból került át egy másik világba...
- Olyannyira nem volt könnyű, hogy minden vasárnap visszamentünk a nagyszülőkhöz. A vasárnapi ebéd mindig Pincen zajlott hosszú ideig. Az is fura volt, hogy a szüleim első generációs értelmiségiek, és az ő valódi közegük mégis a falusi lét volt, ott érezték igazán otthon magukat. Én is a kertben érzem magam a legfelszabadultabbnak, amikor kertészkedhetek.

- Már akkor tudatában volt annak, hogy milyen hagyományokat tud átvenni - nyilván nem ilyen tudatosan - a földműves ösöktől, a pásztoroktól?

- Nem volt ez olyan tudatos. Nálam minden, amibe belefogtam, ösztönösen zajlott. Kisiskolásként már „versenyszerűen” szavaltam, festettem, sportoltam. Nagyon jó rövidtávfutó voltam. 16 évesen belekóstoltam az amatőr színészkedésbe. Huszka Jenő Szabadság, szerelem című darabjában voltam primadonna. Kilenc évig hegedültem. Ezek mind nagyon fontos részei voltak az életemnek. Az éneklés valahogy azért is maradt meg, mert ahhoz nem kellett semmiféle eszköz, ott volt a torkomban a hang.

Egyébként 15-16 éves korban, amikor az ember keresi a gyökereit, keresi önmagát, keresi a saját hangját, kezd tudatossá válni. Népitáncoltam is, és akkor döbbsentem rá, hogy dupla megerősítést kapott a népdal a tánc által. Nagyon élveztem azt a fajta lehetőséget, hogy táncolok, utána énekelek. Nagyon jól kiegészítette a kettő egymást. Zárójelben azért megjegyezném, hogy mindenféle más műfajjal is próbálkoztam. Mint énekes, Kovács Kati számokat is énekeltem táncdalfesztiválokon és bizony, nem kis eredményt értem el. Táncdalt énekelni ártatlanabb dolog volt. De mégis a népdal mellett döntöttem, mert rájöttem, hogy nekem ez kell. Nem is volt kérdés.

- Szerette a színpadot, még ha félt is kiállni először, ugye?

- Jó volt látni, hogy az emberek nagyon odafigyelnek rám, és mindenki arra vágyik, hogy valami módon megmutassa magát, valamiben olyan dolgot tudjon létrehozni, ami csak rá jellemző. Az emberben van egyfajta hiúság. Azért születünk, hogy valahol otthon legyünk, és valamiben otthon tudjunk mozogni. Nekem az éneklés ezt is jelenti.

- Ha már Tamási Áront idézte, akkor azért hadd kérdezzem meg, hol van otthon?

- Egy kicsit tágabb hazát jelöltem ki magamnak, az egész Kárpát-medencét. Erdélyben, a Délvidéken, Kárpátalján is otthon vagyok, a Felvidéken is otthon vagyok és itt is itthon vagyok. Az egykori kisebbségi létet, érzést idővel többletté varázsoltam.

- A Felvidékről fiatal lányként áttelepülni Magyarországra mégsem lehetett könnyű vállalkozás!

- Nem volt könnyű. Palóc lányként, valahogy úgy éreztem, hogy dupla kisebbségben voltam, és eleve egy kisvárosból bekerülni a fővárosba - nagyon idegen világ volt!

- Miért döntött mégis így?

- Mert úgy éreztem, hogy a tanulás szempontjából is nekem ez az előnyösebb, annak ellenére, hogy Prágába is jelentkeztem, de oda szerencsémre nem vettek fel. Végülis a jó sors így rendezte, hogy errefelé terelt.

- Férje is kassai, az élet rendezhette volna úgy is, hogy ott maradnak a Felvidéken...

- Itt ismerkedtünk meg Budapesten, mint elsős egyetemisták. Ez is valahol sorsszerű volt, az égiek így rendezték.

- A döntésben kik segítettek? A szülei hogyan fogadták azt, hogy a lányuk távolabbra kerül?

- Ez valahol természetes volt. Az ember mindig az anyaországra figyelt. Amikor odahaza éltem, akkor is. Nekünk ez volt a mérték- és értékadó, még akkor is, ha itt éppen Kádár gulyás-szocializmusa fortyogott. Az akkori Csehszlovákia „főztje” elmaradt Magyarországtól.

- Megütötte a fületem, amikor úgy fogalmazott, hogy kettős kisebbségben élt mindig is. Egyszer már a pályafutása során is volt olyan megjegyzése: megszokta, hogy mindig másodhegedűs legyen. Arról kérdezték, miért nem érte utol a világhír, a kisebbségi lét ezt vajon meghatározza-e. Jómagam pedig azt tapasztalom, a kisebbségi lét egyfajta acélozást is jelent, egyfajta „csakazértis többet adok, mint a többségi nemzet tagjai” - alapállást.

- Az biztos, hogy edzettebb lesz és jobban ellen tud állni az ember, ha ellenszélben dolgozik. De ezt nem rossz értelemben mondom, másodhegedűsnek se rossz lenni. Még a nyolcvanas évek elején Neményi Lili jelezte nekem, hogy egy karrier építéséhez mérhetetlen egoizmus kell. Én a karrier szó hallatán általában rosszul leszek és az egoizmus igen távol áll lelki éghajlatomtól. Nekem az otthon melege, a családi háttér nagyon fontos mind a mai napig. Már a pályám kezdetén eldöntöttem és beigazolódtott harminc év távlatából, miszerint a család a fontosabb. Időközben mindenféle bajok is érték az embert, és ilyenkor is mindig a család volt az, amely támaszt, segítséget nyújtott.

- Az biztos, hogy olyan férjet, mint az Öné, nehéz is találni, ám ő a saját hivatását gyakorlatilag hozzáilleszti, alárendeli a felesége karrierjének.

- Valóban, Tamás nagyon sokat segít. Bár nem egy nyüzsgő lény, inkább remeteségre vágyik, de például a

számítógépet is ő kezeli, mert én csak bekapcsolni tudom. Az embernek kell egy őszinte kritikus is és ő ebben váteszi. Az évtizedek során mi a két bika, teljesen egymáshoz csiszolódtunk, így fehér zászlót lengetünk a bikaviadalokon.

- Amikor elindult a pályafutása, feltételezem, hogy egyik nehézség követte a másikat, jöllehet a korai elismerés, például „A népművészet ifjú mestere” cím egyfajta lökést is adhatott mindehhez. Melyek voltak a rendezőszempontok?

- Azt gondolta volna az ember a Röpülj, páva! első díja után minden simán fog zajlani, simán folytatódik. Egy ideig érdekes voltam, aztán elfeledkeztek rólam, és rájöttem, hogy nekem kell lépni, ha valamit szeretnék ezen a pályán kezdeni. Megszületett első lemezem, a Dalvándorlás, nem várhattam a sült galambot. Próbáltam a saját utamat végigjárni. Persze, ez nem volt olyan könnyű, mert mindent magamnak kellett végigküzdeni. Nem kaptam semmit ingyen. Az elején a Hungaroton adta ki a lemezeimet, nagyon nagy példányszámban jelentek meg. Akkor még könnyű volt eljuttatni ezeket mindenkihez. Például Az iglice szívem címűt az első fiúnk megszületése után adták ki, 1989-ben. Most legalább 25 ezer példánynál tart.

- Gyerekeknek amúgy is nagyon hálás dolog énekelni.

- A legőszintébb közönség. Addig, amíg nem volt gyermekem, félttem is a gyerekektől. Épp ezért, mert nagyon őszinték, és nagyon kimutatják, ha valami nem tetszik nekik. Amikor megszületett az első gyermekem, természetes volt, hogy őt is megajándékozzam ezekkel a dalokkal. De más szülőkre is gondoltam, amikor elkészült. Azóta is sokan visszajeleznek, hogy milyen jó, lassan generációk nőnek fel ezen, erre táncolnak az oviban a gyerekek, és hálásan köszönik, hogy ez a lemez megszülethetett.

- A férjén kívül kinek, minek tud hálát adni, hogy itt tart az élete, hogy egy életmű, egy tovább folytatható, építhető, szép életmű kellős közepén beszélgetünk?

- A szüleimnek is, mert szép, harmonikus családi életem volt velük. Nagyon érdekes, hogy amikor elkészült egy-egy lemez, ők voltak az elsők, akiknek megmutattam. Aztán, éppen amikor a közép-európai húsvéti lemezt készítettem el, azt már csak édesapámnak tudtam megmutatni. De szerintem édesanyám is hallotta. Utána, amikor folytattam a lemezeimet, elgondolkoztam azon, hogy most kinek mutassam meg? Valahogy megszakadt ez a szál.

- Pedig hazajár, gondolom, már csak az öccsei miatt is.

- Így van. Sajnos a szülői és nagyszülői ház elveszett, helyette a temetőbe járok. Itt -ott koncertezni is hívnak és ez nagyon kell a lelkemnek, mert mégiscsak onnan szakadtam ki.

- Azt sem hallgathatjuk el, hogy most már, ha úgy tetszik, hivatalos elismerése van mindannak, amit ezért a jó szomszédságért tesz. Hiszen februárban felterjesztettek a „Jó szomszédság - jó partnerség” díjra, amit a szlovák-magyar kapcsolatok ápolásáért adnak. Bár, azt hiszem, nem a díj a fontos, hanem a belső indíttatás.

- Így van. A díjak másodlagosak. A felterjesztésnek örültem, bár a díjat nem kaptam meg. Az életpályám egyik archimédész pontja éppen az együttélés, mert itt a Kárpát-medencében nem egymás mellett, de együtt élt tucatnyi nép. Nagyrészt mindig békében és csak a politikusok mérgezték az amúgy leggyakrabban felhőtlen békességet, melyet megpróbáltam nyolc lemezen is megénekelni.

- Mindig fontos volt hazamenni?

- Fontos. Nagyon érdekes dolog, amikor az ember otthon énekel, valahogy más füllel hallgatnak. De másképpen szól minden a külhonban, mert kissé másképpen gondolkodunk mindenről odaát.

- Hogyan gondolkodik egy felvidéki palóclány?

- A daloknak hihetetlenül sokféle áthallásuk van. Ezekben a közösségekben még működnek az ilyenfajta áthallások, hogy milyen üzenete van egy-egy dallamnak, egy-egy szövegnek. Jobban rááll a fülünk. Meg hát a dalválasztásoknál is mindig arra ügyelek, hogy valami olyan többletet is nyújtsak, ami erősíti az ő identitásukat is.

- Tud nekik erőt adni?

- Igen.

- És ők Önnek?

- Ők is. Ez oda-vissza működik, és szükség is van rá.

- A kisebbségi létnek tehát mind a mai napig köszönhet olyan dolgokat, amelyek továbbviszik a pályáján?

- Hogyne, én ebből táplálkozom. Annak idején sokan megkérdezték, hogy miért éneklek így, hol tanultam ezt. Mondtam, hogy annak a közönségnek köszönhetem, ahonnan jöttem.

- Pedig a palóc nyelvjárást most már többé-kevésbé elhagyta. Vagy tudna palócul, zárt „a”-val beszélni?

- Hogyne tudnék! Amikor átlépek a határt, ez automatikusan működik. A gyerekeimnél már nem így van. Előfordult, amikor egyetemista voltam, és telefonon beszéltem párommal, mint kassai polgárral. Mondtam a telefonba palócosan a szövegemet, és ő alig értette meg. Aztán persze, átnevelt az irodalmi nyelvre, ami szükségszerű is volt. Bár úgy látszik, a humoromat is kissé elveszítettem ezáltal, hogy átnevelődtem egy picit.

- Azok a népdalok, amiket hazulról hozott magával, hogyan szólnak?

- Azok palócosan szólnak. Azt nem is lehet másképpen.

- Nyilván volt egy alap-népdalkincs, amit hazulról hozott. Ám nagyon korán el kellett kezdeni hozzágyűjteni, növelni ezt a gyűjteményt, ugye?

- Én tizenévesként azokból a kis füzetecskékből tanultam a népdalokat, amiket megvásárolhatott akár a budapesti közönség is. A csángó dalokat is abból válogattam az elején. Utána körülnéztem a saját kis környezetemben, és rájöttem, hogy csodálatos dolgok születtek ott is.

- A közönségnek akkoriban mi mire kellett? Mert javarészt ellenszélben kellett ezt a kultúrát képviselni.

- Nem igazán volt megbecsülve a népzene. Még a falusi lakosság sem tudta, hogy micsoda kincs ez.

- A szocializmus kidobatta a régi, szép, fából készült bútorokat is, műanyagra cseréltette.

- Később, amikor a Zobor vidékén gyűjtöttem, ott is úgy döbbsenek rá a helyi lakosok, hogy micsoda gazdagság van náluk, amikor az ő énekeikkel nyertem meg a Röpülj, pávát!. Visszaigazolás volt nekik, hogy mégiscsak komoly érték az övék, hogy ezt megmutathattam, és ezáltal őket képviseltem. Átérezték, hogy ha én ezt felvállalom és énekelem, akkor ez bizony, komoly érték.

- Ön mikor érezte azt, hogy azontúl, hogy jó dolog ezeket a dalokat énekelni, hogy jó a reflektorfényben állni, jó látni a mosolygó arcokat a közönség soraiban, ennek egyfajta missziójellege is van?

- Például, amikor külföldre eljutva ott nem a magyar közönségnek énekeltem. Merem állítani, hogy sokszor nagyobb odafigyelés övezte a koncerteket, mint itthon. Néha el is voltam keseredve, hogy nálunk nincs olyan széles tábora ennek a zenének, mint külföldön. Ez valóban hungarikum, és kint mindig óriási sikere volt és van a népzenenek. Sokan elkezdtek magyarul tanulni a népdal-szövegeken keresztül a koncertjeim hatására. Ez tény. És ilyenkor mindig nagyon jó volt magyarnak lenni odakint. Büszkeség töltötte el az embert. Olyan színes a mi zenei világunk! Épp azért, mert földrajzilag itt van ez a kis ország, a környezetünkben mindenféle más nemzetiséggel, és a dalaink vándoroltak. Nagyon sok vándordallamot kaptunk, és mi is adtunk más népeknek a dalainkból. Ez egy olyan gyönyörű kis keveréket eredményezett, hogy ezért is különleges a zenénk. Az európai kultúra, a nyugati kultúra is hatott a népzeneinkre, no, meg az ázsiai, amit magunkkal hoztunk, az ősi kultúra.

- Múlt időben fogalmazott. Ez azt jelenti, hogy változott a helyzet? Felnőtt egy olyan közönség, amelyik számára már érték ez a zenei világ?

- Valami megváltozott, valóban. Az egykori táncházas közönség gyerekei ugyanígy odafigyelnek, és ez nagyon jó érzés. Én magam is tanítok, foglalkozom gyerekekkel a szentendrei zeneiskolában, és látom, hogy van egy olyan rétege a fiataloknak, akik bizony nagyon tudatosan figyelnek erre. Az is jó dolog, hogy most már néhány konzervatóriumban lehet tanulni népzene, az egyetemen is. Ez óriási előrelépés, de tennivaló van bőven!

- A most érettségiző lányán, az egyetemista fián tudta mérni ezeket a változásokat? Tesztelte, hogy a fiatalok hogyan fogadják ezeket a dalokat? Általánosságban meglehetősen vegyesek a tapasztalatok...

- Úgy tudnám ezt lemérni, hogy a volt diákjaim a saját környezetükben először nem nagyon merték vállalni ezt a kultúrát. De amikor megmutatták, mit tudnak, akkor sokan csodálták őket. Egyszerűen személyes kapcsolaton keresztül, személyes élményen keresztül lehet megfogni a hallgatóságot. Hiába mondja az ember, hogy milyen jó ez, milyen szép az, egészen addig, amíg nincs közvetlen élménye a hallgatónak. Én is sokkal többet tudok magamból kiadni, amikor élőben adhatom elő a dalokat.

- Palotai Erzsi mondta, hogy valamiféle belső fényforrás Szvorák Katalin, „a napsugár kishúga”... Aki milyen gyakran énekel bánatdalokat? Hiszen létezik egy, ezt a címet viselő CD-je is.

- 1999-ben volt a napfogyatkozás. Ezt a természeti jelenséget, úgy gondoltam, dalokkal fogom megünnepelni. Valóban hozzám mindig közelebb álltak a bánatdalok, annak ellenére, hogy a szemem nevet, és a szám is nevet, mégis, sokkal komolyabbak és mélyebbről jövők ezek a szomorú dalok. Sokkal mélyebb tónusúak. A vidám dalok olyanok, mint a szappanbuborékok, elpukkannak, de a bánatdalok sokkal tovább maradnak meg az emberben, miként a bánat maga is.

- Azt tapasztalta, amikor Közép-Európa, ha úgy tetszik, a valaha volt Monarchia népeinek dalkincsét gyűjtötte, hogy több a bánat ezeknek a népeknek a zenéjében?

- A szomszédok bánata egy kicsit más, mint a mi bánatunk. A mi bánatunk talán keservesebben tud szólni. Ők valahogy könnyebben lerázzák magukról a szomorúságot, legalábbis én úgy érzem. Érdekes, hogy nekünk még a karácsonyi dalainkban is, ami örömmel, megfigyelhető a szomorúság. A kis Jézus születése, a Messiás megszületése örömmel, mégis a mi karácsonyi dalaink inkább bánatosabbak. Nem az a fajta öröm csendül ki belőlük, mint más népekből. Persze, a pásztorjátékokban ott van az öröm. Mindenképpen elgondolkodtató, hogy környező népek sokkal felszabadultabban tudnak örülni.

- Léteznek különbségek, hogy például a szlovákok, a románok, a déli népek hogyan élik meg az örömeiket, bánataikat? Nyilván alapos ismerője e világnak, hiszen még az együttese is Monarchia névre hallgat.

- A tematikus lemezsorozaton dallampárhuzamok hallhatók. Ezeket eredeti nyelveken szólaltattam meg. Az albumok készítésekor mindig ügyeltem arra is, hogy a különböző vallások énekei is egymás mellett kapjanak helyet. Nem régen és nem véletlenül kimondottan egy szlovák-magyar dallampárhuzamokra épülő lemezt válogattam, melyhez Rudolf Schuster volt szlovákiai köztársasági elnök írt ajánló sorokat. A címet a stózi remetétől, Fábry Zoltántól kölcsönöztem A Vox humana 100 példányban jelent meg, de a honlapomról ez is ingyen letölthető teljes egészében. A nyolc lemezből álló sorozatnál mindig a magyar dalokból indultam ki, ehhez kerestem a kapcsolódási pontokat. Valóban megdöbbentő volt, hogy mennyi közös jeles napi dalunk van. Nagyon jó érzés, hogy mi nem vagyunk itt idegen elem. Ugyanazok az érzések szólalnak meg, csak a nyelv más. Együtt tudunk sírni, együtt tudunk örülni, valóban, csak a nyelvünk választ el egymástól. De zeneileg, érzésben, ünnepeinkben egyek vagyunk.

- Tulajdonképpen ezt a fajta megbékélést, együtt lélegzést, együtt dalolást, együtt gondolkodást akarta szolgálni, kifejezni azzal is, hogy a lemezeken minden dalt az eredeti nyelven énekelt? Egyáltalán, hány nyelven énekelt már?

- Tizenkét nyelven énekeltem. Jóleső érzés volt és egy kicsit a másik bőrére bújni sokszor nem árt. A többségre gondolva - nem ártana egy kicsit a másik bőrére belebújni, és egy kicsit a másik fejével is gondolkozni, amikor fontos döntéseket hozunk.

- Ezt már a tapasztalataid mondatják?

- Mindent ebből a szempontból is jó lenne végiggondolni, mielőtt döntünk.

- Szvorák Kati úgy szószólója, eldalolója a megbékélésnek, az együttélés fontosságának, hogy ezenközben nagyon hangsúlyosan vallja, vállalja és hirdeti a magyar hagyományok fontosságát is...

- Hogyné! Aki szereti a saját kultúráját, az a másikat is szereti. Sőt, az lenne a fontos, hogy ha egy kicsit a másik kultúrájába belekukkantunk, megismerjük egy kicsit a nyelvüket - és hiszem, hogy a népzene át tudjuk a legkönnyebben az utat megtalálni a másik felé -, akkor sokkal megértőbbek lennénk a többiekhez. Beszéljünk akár a cigányságról, vagy bármilyen más témáról, ez a mértékadó. Egy kicsit megismerni a másikat.

- A kultúra lehet az a szövet, az a közeg, az a terep, ahol ezt az ismerkedést a legkönnyebb megoldani?

- Bizonyosan!

- A természetes kíváncsiság más népek iránt, az együttélés kohójában zajló folyamatok iránt, ez fakadhat felvidéki származásából vagy inkább a hagyományhoz való kötődés az oka?

- Biztos, hogy én a saját bőrömön éreztem meg, mit jelent az, amikor kisebbségben kellett élni, és el kellett magam fogadtatni a többséggel. Nekem mindig többet kellett nyújtanom. Otthon is ezt a tanácsot kaptam az édesapámtól, hogy nekem duplán annyit kell tennem az asztalra, hogy elfogadjanak. Ez jó útravaló volt nekem.

- Az egyik útravaló tehát ez. A másik esetében feltételezhetem, hogy nem véletlenül fordult az egyházi dallamokhoz, az egyházi ünnepekhez? A hit mekkora szerepet játszik az életében?

- Nagyon fontos számomra, és ez nem azon múlik, hogy mennyit járunk templomba. Ez valahol legbelül kell, hogy megszülessen az emberben. Nekem ezek az énekek hihetetlen erőt adnak a mindennapok elviseléséhez is. A római

katolikus népénektárból válogattam egyházi népénekeket. Három éve jelent meg az egyházi népénekeket tartalmazó trilógiám első része. Az Éneklő egyház című albumon a jeles napokat dolgoztam fel adventtől pünkösdig. A sorozat második része Szűz Mária énekeket tartalmaz, és a magyar szentek énekeit. A harmadik a Nap megszentelése címet viseli, áprilisban jelent meg. Ez valami csoda! Mindkettőt nagyon szerettem, de ez utóbbit kifejezetten kedvelem, mert ezt nemrég fejeztem be és nagyon bennem élnek az énekek. Imádságok, zsoltárok, himnuszok, dicsőítő énekek - mind csodálatosak!

Elképzelted, hogy ennek a válogatásnak a hatására egy kicsit bővül a válogatás, élővé válik sokak számára néhány egyházi ének?

- A hit megerősödik általa és megérinthez sok-sok embert. Az egyik lemezbemutatón a Petőfi Irodalmi Múzeumban, nagyon sokan odajöttek hozzám, és azt mondták: Isten jelen volt. Pedig nem templomban énekeltem, és mégis valami történt ott, akkor. Én is éreztem. Aki énekel, kétszer imádkozik. Ezt mindig megélem. Az éneklés kegyelmi állapot, Isten ajándéka. Az éneklésen keresztül valóban egy olyan régióba jut az ember, ami valahogy az istenekhez közelíti.

- Nem véletlen, hogy a költők szívét is megérintette dalaival! Kevesen büszkélkedhetnek azzal, hogy Utassy József dicséri arany hangját. Csoóri Sándor úgy fogalmaz, hogy Szvorák Kati a sötétség idején világosságot és reményt visz az emberi szívekbe.

- Nagy felelősség is, de tényleg mindig megélem ezt az érzést. Nekem is jó, engem is gyógyítanak ezek a dalok, nemcsak a közönséget.

- Két tucatnál is több lemez, háromezernél több koncert - három kontinensen...

- Már régen nem számolom. A kezdet kezdetén nagyjából 100-120 előadásom volt évente, most már jóval kevesebb. De ennek a kevésnek nagyon tudok örülni, mert minden egyes találkozás a közönséggel jóleső érzés. Megerősítést kapok, hogy nekem ezt még csinálnom kell, amíg az erőm bírja, és amíg tudok, közvetítek.

- Meglepődve tapasztaltam, hogy egész listája van a különleges helyszínekből. A bajor néma apácáknak adott koncert csak egy a sorban!

- Marhavásáron is énekeltem, Dijon mellett, egy kedves kis faluban. A marhák nagyon figyeltek, a marhapásztorok kevésbé. Azok ették a gulyáslevesüket. Volt egy szintén állatokhoz kapcsolódó élményem: Krasznahorka várának aljában kellett énekelnem - a kassai televízió rögzítette -, miközben a távolban juhok legelészték pásztorok kíséretében. Azt vettem észre, ahogyan énekeltem, hogy az állatok közelítettek. Amikorra befejeztem a dalt, ott voltak a juhok mellettem, teljesen körülvettek. Ilyet én még nem éltem meg soha! Olyanfajta melegséget éreztem, amit máskor soha. Az se véletlen, hogy a pásztoremler furulyázni szokott az állatnak.

- Meg az sem véletlen, hogy honlapján a legfontosabb események között szerepelteti a Szózat vagy a Himnusz éneklését.

- Ezek hihetetlenül emlékezetes pillanatok voltak.

Végig tudja énekelni ilyenkor a dalokat? Hiszen a szeme most is könnyes, pedig csak felidézi ez emlékeket! A hangja akkor és ott nem csuklik el?

- Szinte egy hónapig készültem, hogy a Szózatot úgy el tudjam énekelni, ahogyan annak el kell hangoznia. Azt hiszem, hogy annak előtte senki szólóban nem adta elő. Nem könnyű egyébként elénekelni. A mai napig se tudom a Szózatot könnyek nélkül elénekelni! Mégis, akkor tudtam, hogy nekem ott helyt kell állnom. Tényleg megint hihetetlen erőket éreztem a környezetemből, és a Parlament is adta a nagy energiát. A Szent Korona meg kiváltképp!

A legemlékezetesebbek között még mit sorolna fel, ami esetleg nem megríkat, hanem mosolyra késztet?

- Például Münchenben az egyik legnagyobb kórházban énekeltem betegeknek. Volt ott egy bácsi, aki állt a mankójával, és a végén, amikor dudánótákat énekeltem, táncra perdült, elfelejtette a baját, elfelejtette, hogy képtelen még a lépésekre is - képes volt eldobni a mankót, és táncolt.

Szóval akkor az agyvérzéses betegeknek született Dúdolás című lemeznek is van már előzménye?

- Hogyne! Korábban már az orvosok, a logopédusok is használták a lemezeimet, ahol szólóban énekeltem, mert köztudott valóban, hogy a zene ilyen módon is segít.

- Hogyan segít? Meséljen erről egy kicsit!

- Például azok az agyvérzéses betegek, akik artikulációs problémákkal küzdenek, nem nagyon tudnak beszélni, nem tudják a szavakat kiejteni, amikor meghallják ezeket a dalokat, énekeket, amik a gyerekkorukból visszaköszönnék, jó részük többszöri meghallgatás után dalra fakad. Az ének központja az agyban máshol van, mint a beszédközpont, épp ezért tudnak énekelni. Megszűnik a görcs, a beszéd gátja, ez a leghihetlenebb! Utóbb olvastam, egy amerikai neurológus is arról írt, hogy a Parkinson-kórban szenvedők szintén a zenének köszönhetően tudnak újra énekelni és teljesebb életet élni. Lehet, hogy nem tudják, hogy hívják őket, de azokat a dalokat, amiket gyerekkorukban megtanultak, el tudják énekelni. Mert a zene a legmélyebb rétegeinket érinti az agyban is. A zenei emlékezet nagyon mély, sokkal mélyebb, mint a beszéd. Az énekelt beszéd sokkal mélyebben él bennünk. Mindig is mondom, hogy a dúdolás, a dallam, a mondókák előbb születnek, mint a beszéd, a gyereknél is. Tehát előbb volt az énekelt anyanyelv, mint a beszélt. Ősi tudás ez. A gyerekkoromban megtanult dalokat én sem tudom elfelejteni, azokat mind a mai napig elő tudom kotorni a mély rétegekből.

- Lehet, hogy olyan dallamokat, olyan dalokat is tud, amiket még a pásztor nagyapa énekelt?

- Szegényt már betegként ismertem meg, ő is agyvérzést kapott. Amikor juhásznótákat éneklek, biztos vagyok benne, hogy ott munkálkodnak ezek a hatások. Ezeket én különlegesen szeretem, mert valóban ilyen módon is megérintenek.

- Én meg azt gondolom, ha nem ezt a pályát, nem ezt a hivatást választotta volna, akkor bizonyosan ápolónő lesz.

- Elképzelhető. Vagy pszichológus. Az ember maga mindig is nagyon érdekelt. Egy cselekedet mögött is mindig azt nézem, hogy az ember milyen, és akkor sok mindenre választ is kapok. A népzene meg persze rólunk szól, a legmélyebb gondolataink vannak megfogalmazva. Több száz éves történelem fut végig ezekben a dalokban, és ez hihetetlen érzés. Felemelő érzés, hogy egy láncszem lehetek ebben a folyamatban.

- Mégpedig a legegyszerűbb és legletisztultabb formában, amely mindenki számára átadható, átélhető, átérezhető.

- Olyan gondolatok vannak megfogalmazva, olyan erkölcsi példázatok, amikből mindig tudunk meríteni, és mindig választ is tudunk kapni bizonyos kérdésekre, bizonyos dolgokra.

- Volt olyan nehéz pillanata az életének, amikor ilyen módon tudott választ kapni? Tudom, hogy egy nagy betegségen is átment, miután az édesanyját elveszítette...

- Műtétem után és a sugárkezelés ideje alatt is sokat dúdoltam és énekeltem, hogy jobban menjen az idő, és ne gondoljak arra, mi van velem. És segített.

- Biztos vagyok benne, az sem véletlen, hogy a Pilisben találtak otthonra!

- A Pilis nagyon jó hely, mindenféle szempontból. Szakrális hely, kikapcsol, és az emberről, amikor a hegytetőre felér, amíg eljut a kis falujába, minden leperreg, mindenféle por, szenny, amit felszed útközben vagy a városban. Jó érzés oda megérkezni, megnyugodni. Nekünk nagyon fontos a kis ház, és amit kialakítottunk magunknak, az otthon. A férjemmel csillagjegy szerint mindketten bikák vagyunk. Nekünk a család, az otthon nagyon fontos. Annak ellenére, hogy szeretünk a fellegekben is járni, földhözragadt emberek vagyunk.

- Milyen tárgyakkal vették körül magatokat?

- Amiket örököltünk a szülőktől, nagyszülőktől, dédszülőktől. Én például a nagyszüleim tisztaszobájának a bútorait menekítettem át, és úgy van berendezve nálunk is, mint ahogyan a nagyszüleimnél volt a tisztaszoba. De hoztam tulipános ládákat, tányérokat, terítőket és szerszámokat is. Férjem örökölt könyvtára, az antik bútorok, a festmények egy egykori polgári szalonra emlékeztetnek. Csodásan megférnek egymás mellett a népi és polgári tárgyak, így számomra kissé érthetetlen a népi-urbánus vita.

- A kertbe mit ültetett?

- Rengeteg virágot, tulipánokat, gyöngyvirágokat. A Felvidéket idézik az általunk ültetett fenyők és nyírfák.

- Ezt igazából azért is kérdeztem, mert olyan szép volt az a vallomás, amit a honlapján olvastam! Amikor egy ilyen nagyívű pályafutás kapcsán valaki úgy fogalmaz, hogy a legfontosabb számára: „a friss harmat, zsenge családom, egy siheder vörösfenyő görbén nőtt ága, búbos kemencém, mosolygó kankalínok, estbéli táj, tündöklő szemek, barátaim, kacintó partifecskék, a moha, a páfrány, impresszionista naplemente”. Jó lehet ilyen családban gyerekek lenni.

- A gyerekek is nagyon szeretnek itt lenni. Eszter azt mondta, hogy ha ő férjhez megy majdan, akkor a faluban szeretne letelepedni.

- Tudatosan nevelték őt és a fiút ilyenné?

- A minta adva volt. Vittük őket mindenhová kirándulni. Nekünk az is nagyon fontos volt, hogy gyakran kiránduljunk, hegyeket másszunk, vagy télen menjünk el velük síelni. Mindketten nagyon szeretnek sziklát mászni, szeretik magukat megmérettetni, kipróbálni az erejüket, a kitartásukat. És ez nagyon jó dolog. A természet óriási szerepet játszik az életükben. Sokat voltunk együtt velük kiskorukban, és ez mind-mind megtérül. Most, hogy felnőttek lettek, nincs velük semmi gond, nagyon aranyos és továbbra is jó gyerekek.

- A fiuk Ausztriában egyetemista. Hol képzeled az életét? Hiszen nagyon sokan tervezik mostanában, hogy esetleg nemcsak az inaséveket töltik külföldön.

Ez még a jövő zenéje, hogy vele mi lesz. Hazakészül, mert szereti otthonát és egy itteni kisleányt. Óriási dolog, hogy négy idegen nyelvet jól beszél, a spanyolt, a franciát, a németet és az angolt. Ez már óriási ajándék. Nekünk nagyon fontos volt, hogy a gyerekeket valamivel elindítsuk az útjukra. Ádám elsőszülött (és fiú), így az ő útját egyengetni kell, neki még sügni kell. A lányunk, Eszter két évvel fiatalabb és talán mert lány, annyira önálló, hogy csak kapkodjuk a fejünket. Eszter nagyon kreatív és a Műszaki Egyetemen ipari formatervezőnek tanul.

- Nagyon szép egység ez, mert hiszen a gyökerek fontossága mellé oda lehetett tenni a világlátás igényét, a nyelveket. Az egész Kárpát-medencének a kultúráját, amiben ők is felnövekedtek.

- Érdekes, hogy a gyerekek most kezdik kérdezni, hogy szlovákul miért nem tanultak meg? A férjem édesapja szlovák anyanyelvű volt, de ő is magyarul beszélt a fiához, rossz magyarsággal. Jó lett volna, ha a gyerekeknek a szláv nyelvekhez is mélyebb kötődésük lett volna. Gyerekkorukban mindig a nagyszülőknél nyaraltak, és a hegyekben szlovák gyerekekkel barátkoztak és amikor három - négy hét után értük mentünk a szlovák gyerekcsapat fura kiejtéssel ugyan, de magyar-szlovák keveréknyelven kommunikált gyermekeinkkel. Ennyit a gyűlöletről.

- Akkor valóban sikerült a többféle kultúra iránti vágyat felébreszteni.

- Igen, ez nekik is természetes, nagyon nyitottak.

- Az a szoros emberi kötelék is természetes számukra, aminek jelképeként a férjével az évfordulós, újabb holtodiglant a Holt-tenger partján fogadták egymásnak?

- Eszternek is van már három éve egy komoly kapcsolata, tervezgetik a közös jövőt. Nagyon kitartóak, nagyon hűségesek mind a ketten. Úgy néz ki, Ádám is megtalálta a kis párját. Majd meglátjuk, hogy mi lesz.

- Ők fognak dúdolni a gyerekeiknek, vagy inkább majd a nagymama?

- Biztosan! Én is szeretnék, de ők is. Eszter fuvolázik, nagyon muzikális. Ádám szabadidejében zenéket szerez.

- Minden ilyen harmonikus Ön körül?

- Nem egészen. A férjem nagyon igényes, olykor kissé ideges. Én a legmesszebbmenőig megpróbálok alkalmazkodni hozzá. Ő egy hihetetlen érzékeny polgári gondolkodó, aki egy paraszt-juhászivadékot választott. Míg neki gyermekként a nagyanyja Byront és Heinet olvasta eredetiben én a tyúkjaimat szelidítgettem az ólban. Egyébként sokáig motoszkált bennem, és frusztrált is, hogy mindig megfelelni valakinek. Aztán az ember bölcsőbb lesz ennyi év után, és rájön, hogy nem kell feltétlenül megfelelni. Az állandó megfelelni vágyás egyfajta gát is, úgyhogy én most meg vagyok békélve azzal, ami van. Jobb is így, felszabadultabb vagyok. Jó érzés volt az egyházi énekek megszületése, hogy ezeket elénekeltem, mert belső nyugalmat kölcsönzött. Azt mondtam, hogy amit eddig tettem, az is mind nagyon fontos volt, de ennek a három albumnak a megszületése kiváltképp meghatározó volt a pályám szempontjából, meg nekem is, emberileg.

- Gyönyörű keretes szerkezet, hogy „a napsugár kishúga” „A Nap megszentelésé”-vel fejezi ki magát!

- Erre nem is gondoltam, de valóban szép keret. Nagyon jó zenészek társaságában adom elő a dalokat. Az „aftercryngos” Pejtsik Péter dolgozta fel zeneileg ezeket a csodálatos himnuszokat és imádságokat. Nem is gondoltam, hogy ilyen módon is lehet hozzájuk közelíteni. Andrejszki Judit a régizene világából érkezett, míg Gombai Tamás már régi népzenei „bútordarabom”.

-Méltatlanul nem emlegettük eddig az együtteseket, például a Kőfaragókat, akikkel szintén együtt muzsikált. Ön nagy kereső, mindig újabb és újabbakra akad.

- A múltban sok zenésszel működtem együtt és mindenkitől valami új színt kaptam, új impulzust. Ezek mind nagyon fontosak voltak a pályámon. Közel tucatnyi lemezem Kiss Ferenc nevéhez kötődik, akinek izgalmas, olykor drámai kisugárzása az általa szerzett népzenei átköltésekben is megnyilvánult.

- Utolsó albuma m indezek szintézise: A Nap megszentelése...

- Mondhatni. De aki ismeri a többi lemezemet, észreveszi, hogy most egy kicsit az új oldalamról is bemutatkozom. Egy kis kortárs zene is van benne, egy kis műzene, egy kis régizene, nagyon érdekes egyveleg. Ez mind én vagyok ... Közben már készülök újabb albumommal is, melyen a történelmi egyházak Isten és természet témakörébe sorolható énekei lesznek hallhatók. Ebbe sűríttem bele közös hitünket, megtartó erőnket és önfeledt természetrajongásomat. A címe is magáért beszél: A Teremtés dicsérete.

Csűrös Csilla interjúja (megjelenik egy interjúkötetben 2010 tavaszán a Könyvhéten)

Ezeréves hagyományok őrzője

Szvorák Katalin népdalénekest Hámori Andrea kérdezte

Egyházi és világi kortárs muzsika csendül fel a béke világnapján, május 9-én - az 1998-ban az UNESCO Városok a Békéért Díjával kitüntetett - Pécs különböző szakrális tereiben és a világörökséghez tartozó kiállítóhelyiségekben. A nyitott templomok napján a Dómmúzeumban Szvorák Katalin népdalénekes és zenésztársai előadásában gyönyörködhet a közönség.

- Nagy öröm nekem - mondta a Liszt-díjas Szvorák Katalin -, hogy a béke világnapján éppen Pécsen mutathatom be A nap megszentelése című albumom egyházi népénekeit. Pécs ugyanis a békés egymás mellett élés, a szeretet hirdetője, és egy éve elkészült legutóbbi lemezemnek is ez az üzenete. Sajnálom, hogy nem templomban énekelhetem ezeket a dalokat, mert az ottani légkör misztikusabb, felemelőbb, pluszerőt ad, de végül is bárhol megteremthető a templomi hangulat. Sokszor a legkülönbözőbb helyszíneken is úgy érzem, mikor e dalokat énekelem, hogy velem van az Isten. Már a lemez felvétele alatt, a stúdióban is szinte beleborzongtam ebbe. Alkotótársaim, Pejtsik Péter, Gombai Tamás és Andrejszki Judit is hasonlóan élték meg a próbák, felvételek folyamatát. Talán ezért is lett véleményem szerint ez a legjobb lemezem több mint harmincéves pályám során. Ha az album dalai közül egyet ki kellene emelnem, akkor A mélységből kiáltok hozzád, Uram kezdetű zsoltárt mondanám, mely különös erőket mozgat meg bennem. Szvorák Katalin ezeréves hagyományokat őrző imádságos dalainak gyűjteménye tulajdonképpen három lemezből áll, melyeknek anyagát a római katolikus nép-ének-tárból, az Éneklő egyházból válogatta és dolgozta fel zenésztársaival. Az első lemezen, mely az Éneklő egyház nevet viseli, az egyházi ünnepek énekeit gyűjtötte egybe, a másodikon, a Mondj, szívem, dalt! című albumon a magyar szent- és Mária-énekek gyönyörű feldolgozásai szerepelnek, míg a most Pécsen elhangzó harmadik album énekei himnuszok, zsoltárok, imák. A népdalénekestől megtudtuk, hogy őszre elkészül a „trilógia” folytatása is A

Teremtő dicsérete címmel, melyet Isten és a természet dicsőítésének szentel. Ezen az albumon az egyházi nép-énekek köre tágul, hiszen a római és görög katolikus mellett a református, az evangélikus és a zsidó énekek is megjelennek majd.

- Úgy érzem, mindhárom elkészült egyházi ihletésű lemezem és a most készülő negyedik is belső lelki szükségletem termése - merült gondolataiba Szvorák Katalin -, ám emellett a ma emberéhez, a magyar társadalomhoz is szól. Azokat szólítja meg, akik a szépre, jóra vágyanak, s akik remélhetőleg egyre többen vannak. Az ő lelkükben a dalaikkal tudatosan szeretném erősíteni a béke, a szeretet határokat lebontó erejét. Hiszek az európaiságban, és azt gondolom, ez együtt jár az összefogással, egymás megbecsülésével, tiszteletével. Azért is döbbsentett meg például a szlovák nyelvtörvény - ami ellen tiltakozásul kiadtam akkoriban Vox Humana című válogatásomat szlovák és magyar nyelven -, mert az a mesterséges gyűlöletkeltésről, a szétválasztásról, és nem a szeretetről, a békéről szólt. De nem vagyok harcos alkat, nem akarok szónokolni arról, hogy határokon belül is várom az árkok eltűnését, a falak ledőlését, inkább a dalaikkal küzdök e célokért.

Szvorák Katalin nemrég az alternatív Kossuth-díjat is átvehette, melyről így vallott beszélgetésünk végén:

- Nagyon jó társaságba kerültem, hiszen Wass Albert volt az első díjazott, tavaly pedig Kubik Anna kapta meg ezt az elismerést, de Döbrentei Kornél, Berecz András, Medveczky Ádám is a díjazottak között volt régebben. Nekem ez az alternatív Kossuth-díj is a megbecsülésről, a szeretetről szól, és biztatás a további munkámhoz, amelyet legfőbb igazodási pontom, mindenkor fogódzóm, istenhiem szerint végzek.

H. A. (Nagyítás) PÉCS 2010 - 2010/18. SZÁM (2010.05 05.)

Ilyen még nem volt!

Egy világsztár három magyar énekesnővel kíván színpadra lépni, hogy együtt mutassák meg a zene fantasztikus erejét. Az augusztusban hazánkba látogató Bobby McFerrin társa lesz Kolonits Klára operaénekesnő, Szőke Nikolett jazzénekesnő és Szvorák Katalin énekművész.

Bobby McFerrin még azok is ismerik, akiknek a neve nem mond semmit. Ő az a férfi, aki 1988-ban azt énekelte: Don't worry, be happy és akinek fülbemászó dalát kicsik és nagyok fütyülték együtt. A világhírű énekes 10 Grammy - díjat zsebelt be és az egész világot megénekelte már koncertjein. A jazz-zenész augusztusban Budapesten is fellép, még hozzá három magyar hölgygel. - Bobby McFerrin egy élő legenda, vele mindenkinek megtiszteltetés énekelni, hát még nekem, fiatal jazzénekesnőként - mondta Szőke Nikolett szerényen, bár a fiatal hölgy a Montreaux-i Jazzfesztiválon megkapta a legjobb énekesnő díját, Japánban pedig megjelent lemezei az ottani lista élén állnak. - A közös munka során sokat fogok tőle tanulni, bármit mondd, azt én hasznosítani tudom - tette hozzá Nikolett, aki már találkozott Bobbyval. - Egyszer már beszéltem vele, egy budapesti koncertje után odamentem hozzá és szakmai

kérdésekkel bombáztam őt. Arra kért énekeljek neki, mikor befejeztem, megölelt és megdicsérte a hangomat. Azontúl, hogy fantasztikus zenész, a kisugárzása is nagyon pozitív. Szvorák Katalin Kodály és Liszt díjas, alternatív Kossuth díjas énekművész is nagyon várja már a közös munkát. - Óriási kihívás ez számomra, egy izgalmas kísérlet. Meghallgattam az új albumát, bementem a stúdióba és magyar népdalokat kezdtem rá énekelni. Az ő zenéjében is sok a folk elem. Nagyon jól simultak egymáshoz a dallamok, olyannyira, hogy az az érzésem volt, mintha az én népdalaimat kísérenék. Azt hiszem egy ilyen közös éneklés után bebizonyosodik, milyen erősek a gyökerek, hogy minden kultúrában a népzeneből indul ki minden - magyarázta Szvorák Katalin. Bobby McFerrin harmadik magyar partnere pedig az Operaház márciusban Liszt díjjal kitüntetett énekesnője, Kolonits Klára lesz. - Óriási állomása lesz ez a pályámnak, hiszen az Operaházban maximum 900 ember előtt énekelek, itt a csarnokban viszont több ezren lesznek - mondta lelkesen a fiatal operaénekesnő. - Az is jó dolog ebben, hogy ez a koncert talán jó alkalom lesz, hogy a fiataloknak is bebizonyítsuk, hogy nincs is olyan messze egymástól az opera és a könnyűzene. Biztos vagyok abban, hogy ez Bobby McFerrinnek is fontos, hiszen édesapja operaénekes volt - tette hozzá Kolonits Klára, felidézve, hogy Bobby McFerrin édesapja volt az első afroamerikai énekes, aki fellépett a new york-i Metropolitan operaházban. - Nekem ez olyan, mintha az opera műfajában Plácido Domingóval énekelhetnék, de még olyanabb, mert McFerrin még a csúcson van!

Szabó Dóra (Helyi Téma, 2010 május 19.)

. . . Sajnos a magyar-szlovák kapcsolatokban soha nem látott feszültségnek vagyunk tanúi. Ön a maga eszközeivel, művészetével, hogyan próbálja ezeket enyhíteni, és rámutatni, hogy ez a két nép kultúrájában és mentalitásában is mennyire közel áll egymáshoz, és mennyire egymásra van utalva?

Hálát adhatok a Gondviselőnek, hogy énekesként szolgálhatom a megbékélést. Nem véletlen nyolc részes lemezsorozatom, ahol a Kárpát-medence népeinek közös dallamai csendülnek fel eredeti nyelveken. Az se véletlen, hogy különböző egyházak énekeit egymásután szólaltatom meg. A szlovák nyelvtörvényre a közös szlovák-magyar dallamokra épülő, visszhangnélküli Vox Humana albummal válaszoltam.

Bár Ön az anyaországban él, hogyan kötődik szülőföldjéhez?

Minden zsigeremmel ragaszkodom a gyerekkoromhoz, ifjúságom helyszíneihez, szülőföldemhez, a palócságomhoz. Ezen nem változtat a mostani lakhelyem se. A Pinc-Losonc-Fülek háromszög elkísér halálomig, mert megmaradtam felföldi magyarnak.

Egyik nyilatkozatában utal arra, hogy a gyűlölködést politikai szinten szítják, és ezen kellene sürgősen változtatni. Most elérkezett az idő, választások előtt áll Szlovákia. A választások kimenetele Ön szerint hozhat-e pozitív változást a magyar-szlovák viszonyban?

Lelkileg Európa talán egyik legsebezettebb kisebbsége a szlovákiai magyar. A jogfosztottság éveinek mai napig tartó félelemérzése erősödött meg az elmúlt időszakban és a politikai percmemberké generálta félelemkeltés sajnos évekre előre hat, így a választásoknak súlyzott jelentősége van. A magyarság képviselete a parlamentben hatványozottan fontos.

Örül-e a kettős állampolgárság lehetőségének?

A kettős állampolgárság természetes egy demokráciában, ahol ezt nem találják fel a politikai kannibalizmus asztalán és így nem dagadhat manipulációs lelki teherre.

Gy.j.: Hírvivő (Pozsony), 2010, június

Sok mindenért érdemes külföldre utazni. Van aki bővliért, van aki buliért, van aki bundáért és még sorolhatnánk az értelmetlen célokat. Engem és férjemet elsősorban a táj és az ott élők varázsolnak el. Sokszor eltöprengünk, hogy nagyságában is milyen pici ez a világ! Néha egy nagy faluban érezzük magunkat, ahol ismerős arcok jönnek velünk szembe, így találkozhattunk egy erdélyi barátunk alteregójával a Dijon melletti dudafesztiválon, így hegedülhetett a varsói szimfonikusok között elfelejtett avantgard költőnk, Palasovszky Ödön, és az se véletlen, hogy a világ végén is magyarba botlasz. Ezért is jó útra kelni. És természetesen a sok váratlan helyzet, kiszámíthatatlanság is izgat minket, főleg, mert külföldön se járunk kitaposott utakon. Utazásunk alapja: oda menni, amiről legkevesebb szó esik a baedekerekben, így találunk rá a legvarázslatosabb helyekre és a legőszintébb emberekre. Ha poggyászukba nem is tudunk mindent elraktározni, lelkünk és fényképezőgépünk mindent rögzít. Útjainkon állandóan nyitott szemmel járunk, tanulunk, ellesünk és örök témánk, mi az, amit otthon is hasznosíthatnánk, átmenthetnénk. Nem is olyan egyszerű választ adni arra, hogy mi mindent hoznánk haza. Egyébként csupa „haszontalan” tárgyat gyűjtünk: kavicsokat, kagylókat, különleges alakú gallyakat, gyökereket, ritka terméseket, kiszáradt articsókát, fügekaktuszt stb.

Mégis, ha konkrétan kellene válaszolni, a több tucat végig barangolt országból sok mindent mentenénk hátizsákjainkba: az osztrákoktól a kedélyességet, a kiszámíthatóságot és néhány alpesi csúcsot, Németországból a precizitást és a szervezettséget, Svájcban a pontosságot, a franciáktól a lezser eleganciát és néhány impresszionistát, Amerikából csak a magabiztosságot és a természeti parkokat, Oroszországból a nagy szláv lelket és egy-két Ulickáját, a svédektől a szociális biztonságot, az albánoktól a még romlatlan emberbaráti szeretetet,

Brazíliából a pillanatok boldogságát, az észak-thaiföldiek őszinte mosolyát, a fegyelmezett japánok szorgalmát és kíváncsiságát, a malájok okos lakájosságát, az arabok hithűségét, a norvégok természet tiszteletét, a törökök rokon-szeretetét, a görögök szent sziesztáját és az órákig iható frappéját, a csehek svejkes kedélyességét és knédlijét, a szlovákok érzékenységét és nemzet-tudatát, a ruszinok és lengyelek magyarbarátságát, a románok ügyes diplomáciai érzékét, a horvátok tamburazenéjét és a türkök tengerüket a naplementével...

Vajon mások mit vinnének tőlünk?

KÉPMÁS,2010,Július

Szvorák Katalin - est

- Először is gratulálok a koncerthez! Hatalmas élmény volt Önt hallgatni! Szerintem a falu egy hatalmas ajándékot kapott Öntől!

- Igen, egyesektől hallottam, hogy ilyen műsort még nem kapott a falu. Ez nekem is nagy boldogság.

- Remélem, még láthatjuk máskor is Önt, Önöket!

- Nagyon boldogan jövünk ide. Egyébként nem először vagyok itt Rimócon. Kedves emlékként élnek bennem a korábbi szereplések és az itt élők vendégszeretete mindig meghatott.

- Gyerekkorában fedezték fel ezt a csodálatos hangot, vagy, mégis hogyan indult ez a pálya?

- Minden ember valamilyen adottsággal születik. Nekem a torkomban van Isten ajándéka. Soha nem volt bennem szereplésvágy-exhibicionizmus. Ezt példázza az a gyermekkori kultúrházavató ünnepség kis falumban, Pincen. Három éves voltam-, és nekem kellett énekelni a „Hopp, Juliskát”. De sírva szedtek le a színpadról, mert a barátnőm hamisan kezdte az éneket. Bizony sokáig elkísért ez a negatív élmény. Aztán fokozatosan kellett megbátorodnom. Igenis, úgy látszik, nekem ez a hivatásom, engem erre szemelt ki az Úr. Én ezt szolgálatnak érzem.

- Tanult valamilyen hangszeren gyerekkorában?

- A füleki zeneiskolában klasszikus hegedülést tanultam kilenc évig, de az ujjaim rövidek voltak és a tehetségem is kevésnek bizonyult ahhoz, hogy „sírjon” a hegedű a kezem alatt. Ennek ellenére kedvenc hangszerem a mai napig.

- Arra nem gondoltak egyébként, hogy fúvós hangszereket is bevonjanak ebbe a gyönyörű hangzásba?

- A korábbi lemezeimnél megszólaltak a fúvósok is. A mostani koncert egyházi lemeztrilógiám záró része volt. Egyébként az első az Éneklő Egyház legszebb énekeit válogattam adventtől Pünkösdig, a második Szűz Mária énekei és a magyar szentek énekei hallhatók, Szokolai Dongó Balázs virtuóz fúvós kíséretével, ahol a dudának kiemelt szerepe van és nagyszerűen kiegészíti az orgonáját.

- Nem lehetett nem észrevenni, hogy milyen nagy az összhang a csapatban.

- Annak ellenére, hogy nem túl sűrűn adjuk elő ezt a műsort, valóban minden idegporcikkal figyelünk egymásra.

Ezért születik meg a csoda!

- Hogyan jött az egyházi vonal? Hiszen Önt elsősorban népdalénekesként ismerte meg a nagyérdemű közönség.

Annak ellenére, hogy népdalénekesként ismernek már 1991-ben megjelentettem a pápalátogatás tiszteletére a Jelenti magát Jézus című albumomat, melyen különböző népénekek hallhatók. 2000 tájékán egy többnyelvű, közép-európai lemezsorozatot indítottam útjára, melyeken többek közt megénekeltem a Karácsonyt, Húsvétot és a Pünkösdot eredeti nyelveken az ököménia jegyében.

Egyébként nem véletlen, hogy az ember kíváncsiságánál és koránál fogva is egyre szélesebb skálában szeretné megismerni azt a kultúr-kincset, amit az őseitől örökölt, és ebbe természetesen az egyházi énekek is igen fontos szerepet játszanak, hiszen európai nagyhatalom vagyunk egyházi népénekeink vonatkozásában.

- Számos díjjal büszkélkedhet. Melyik Ön számára a legbecsebb?

Természetesen az ember nem a díjakért „küzd”, hanem a közönség szeretete az, ami engem is éltet, erősít, bár a díjak egyfajta visszajelzések. Ha a legbecsebbet kell említenem, akkor a Pinc falu díszpolgári címét említeném, hiszen ebben a háromszáz lelkes faluban én vagyok az egyedüli díszpolgár. Ez év márciusában nagy meglepetés volt az alternatív Kossuth-díj, mert ez alternatív mivoltánál fogva mentes mindenfajta manipulációtól: ez a szeretet és a megbecsülés díja számomra.

- Több együttesnek és társulatnak a tagja, és mindemellett a szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskola tanszakvezető népdaltanára, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen vendégtanár. Hogyan lehet ennyi mindent összeegyeztetni?

Úgy érzem, így teljesebb az életem és nem egyoldalú, mert minden új kihívásnak, feladatnak örömmel teszek eleget.

- Ön elvégezte az ELTE magyar-könyvtár szakát. Nem bánta meg, hogy nem azon a pályán maradt?

Biztos vagyok benne, hogy a magyar-könyvtár szak nem lett szegényebb általam, sőt! Előadóművészként többet tudok nyújtani magamból és jobban tudom gazdagítani a lelkeket.

- De ha jól tudom, pedagógusként is tevékenykedik. Milyen a gyerekeket tanítani? Jómagam is tanítottam és nagyon sokat kaptam tőlük. Feltöltődtem a közelükben. Ön hogyan gondolja mindezt?

Így vagyok ezzel én is. Imádom a gyerekeket: kicsiket, nagyokat. Nemrégiben volt a zeneakademisták vizsgakoncertje és hihetetlen varázslatos volt. Engem is teljesen elbűvölt a 13 növendékem. A szentendrei zeneiskolásokat is öröm látni, ahogy magukra találnak és kiteljesednek az éneklés által.

- Végül, ennyi siker után, mi az, amit még szeretne elérni az életben?

Nincsenek elérhetetlen álmaim, soha nem is voltak, talán azért, hogy ne csalódjak. Amit elértem, azt mind a Sors adta nekem. Egyébként a legfontosabb az egészség, hogy még sokáig tudjak énekelni és dalaimmal tudjam azt a szeretetet tovább adni, amit a közönségtől és a szeretteimtől kapok.

- Hát további sok sikert kívánok Önöknek és remélem, sokszor jönnek még Rimócra!

- Boldogan jövünk vissza, köszönjük szépen!

- Én köszönöm!

Juhász Enikő, Rimóci Újság, 2010 július

Szvorák Kati a hangjával variál

Variációk énekhangra. Szombaton ezzel a címmel koncertezik Szentendrén a nemrég alternatív Kossuth-díjjal kitüntetett népdalénekesnő, Szvorák Katalin. Ezt követően pedig augusztus 22-én a világhírű Bobby McFerrin társaságában lép fel a budapesti SYMA-csarnokban.

Tavasszal alternatív Kossuth-díjban részesült Szvorák Katalin népdalénekesnő, aki több évtizedes pályafutása során a világ számos pontján énekelt már, a legkülönbébb helyszíneken adott koncertet. Huszonhat önálló albuma látott napvilágot, s már készül a huszonhetedik is. Felkerült a Grammy-díjas Deep Forest világzenei lemezére is - igaz, a vágások során szinte a felismerhetetlenségig megváltoztatták a hangját.

Szvorák Katalinnal legközelebb holnap este találkozhatunk Szentendrén, a Barcsay udvar színpadán, ahol különleges koncerttel lepi meg közönségét. Népdalokat társít a régi zenéhez és a kortárs muzsikához, ami lényegében alternatív kísérletnek is felfogható. A népdaloktól a népekekekig szárnyaló műsor második felében a Teremtést dicsérik a közreműködők. Szvorák Katalin mellett Andrejszki Judit csembalón és orgonán, Pejtsik Péter csellón és hegedűn játszik, s bemutatkozik a Zeneakadémia népdaltagozatos növendékeiből verbuválódott Szvorák Vokál is.

Augusztus 22-én a budapesti SYMA-csarnokban érdekes koncerten vesz részt Szvorák Katalin. Bobby McFerrin - akinek slágerét, a „Don't worry, be happy-t még mindig fütyüljük - kérte fel a szereplésre Kolonits Klára operaénekes és Szőke Nikolett dzsesszénekes társaságában. Nagy megtiszteltetés a világsztárral duettezni, amit a „kiválasztottak” a szerencséjüknek tudnak be.

Borzák Tibor (Szabad Föld, 2010 július 30.)

Variációk énekhangra

„Cseng és bong a dallam, izzik crescendója
szíveinkre lebben fényes pillangója
mint egy virágszirom, egy igazi csoda
vérünket lükteti súlytalan potroha”

Kortárs költőnők, Köröndi Gitta soraival kívánok Önöknek szép estét, remélve, hogy néhány perces prózai bevezetőmet követően valóra is válik mindaz, amit az imént elmondtam!

Mindenekelőtt köszönöm, hogy eljöttek, köszönöm, hogy megtisztelnak bennünket jelenlétükkel, az együttlét örömeivel!

Szvorák Katalin: Variációk énekhangra c. ma esti koncertje különleges zenei csemegét ígér! Amolyan alternatív kísérlet - no meg ne ijedjenek! - magyarul: újfajta próbálkozás a népdalok társítására, összezsengésére, improvizálására a régi zene és a kortárs zene világával.

A zene a lélek nyelve, a szívhez szól!
A zene segít megélni az életet!
Az éneklésnek gyógyító ereje van!
A zene, az ének és az ima pedig segít a túlélésben!

Ebben a túlélésben, e földi zarándoklaton minden ember boldogságra vágyik.
Az ember boldogságra teremtett! - az Írásban is benne van.
Igazán boldogok azonban csak azok lesznek közülünk, akik megkeresték és megtalálták a mások szolgálatához vezető utat!

Szvorák Katalin és muzsikusként nemcsak megtalálták, de szerény fénysugárként, művészi alázattal „világítják” is az utat számunkra, hogy kövessük és haladjunk együtt a boldogság felé.

Szvorák Katalin Losonc szülötte, aki 1981-ben - akkor még határon túliként - megnyerte a Magyar Televízió Röpülj Páva versenyét.

Azóta több mint 3000 koncertet adott 3 kontinens 33 országában.

27. tematikus albumán az Isten és a természet kapcsolata jelenik meg a történelmi egyházak énekeiben. A Teremtő dicsérete ez év őszén jelenik meg.

A sok-sok elismerés közül a Liszt díjat említem és azt, hogy ebben az évben alternatív Kossuth díjat kapott

Andrejszki Judit orgonaszakon végzett, énekelni Lengyelországban tanult, majd megnyerte a Budapesten rendezett barokk énekversenyt Csembalón játszik és énekel a Musica Profana régi zene együttesben, akikkel bejárták Európa

fesztiváljait és számos CD-t jelentettek meg. Szólólemezein kívül 25 CD-n működik közre.

Az acapella hangszonglörködés megszólaltatója
a Szvorák vokál, azaz Kati zeneakadémista növendékei énekelnek:

Égető Emese
Orbán Johanna
Paár Julianna
Soós Réka
Timár Sára

Csellón, basszusgitáron és hegedűn is játszik Pejtsik Péter, aki számos stílusban otthonos a klasszikus irányzatoktól a legkülönbözőbb könnyűzenei műfajokig.

Szerzőként zenekari műveket, színházi és filmzenéket jegyez. Az utóbbi időben gyakran komponál vagy hangszerel olyan nemzetközi megrendelők számára, mint a BBC, a Eurodisney vagy a Peter Gabriel által vezetett Real World Records, ahol az utóbbi években számos album és filmzene elkészítésében vett részt.

A ma esti koncert szereplői a népénektől a népdalig szárnyaló műsor első felében a Teremtőt és a Teremtést dicsérik különböző felekezetek énekeivel.

Ezután Szentivánéjt idézik, lesz villőzés, erdőjárózás, hallhatnak zoborvidéki lakodalmasokat, régizenei áthallásokat és felföldi dudanótákat.

Hölgyeim és Uraim!

Kívánom önöknek, hogy halló füllel és kitárt szívvel, lélekkel fogadják be azt az örömet, boldogságot és szeretetet, amelyet Szvorák Katalin és muzsikus társai dalolnak, zenélnek Önöknek ma este.

Kudlik Júlia köszöntője (Szentendre, Barcsay udvar, 2010.július.31.)

Hazai sztárok az árvízkárosultakért

BUDAPEST - A legnagyobb hazai előadók is az árvízkárosultakon segítenek. Bebe, Zséda, Caramel, Tóth Gabi, Csipa, Csík János, Varga Miklós, Szvorák Katalin, Rúzsa Magdi, Dolhai Attila, Bereczki Zoltán, Szinetár Dóra, Csézy, Fekete Pál, Szomor György és Fekete Attila is igent mondott a felkérésre, hogy egy közös dallal segítsenek a bajbajutottakon.

Blikk Online (2010-08-02 08:17:00)

A hideg futkosott a kormányzóvívő hátán az ünnepi daltól

Saját bevallása szerint végigfutott a hideg Nagy Anna kormányzóvívő hátán, amikor az augusztus 20-i ünnepségre írt dalt hallgatta. A dal keddi bemutatásán a szövegíró és a zeneszerző is megküzdött a refrénnel, de az előadók kisegítették őket. A dalszövegből egyelőre annyi derült ki, hogy augusztus 20-a az összefogásról fog szólni.

Origo, 2010.augusztus 3.

Az összefogás dala az árvízkárosultakért

Több magyar énekes, köztük Bebe, Bereczki Zoltán, Caramel, Csézy, Csík János, Csipa, Dolhai Attila, Fekete Pál, Fekete Attila, Rúzsa Magdi, Szinetár Dóra, Szomor György, Szvorák Kati, Tóth Gabi és Varga Miklós július 31-én az Operettszínházban találkozott, hogy együtt énekelje fel Az összefogás dalát, amelyet Lévy Sylvester világhírű, Grammy-díjas vajdasági magyar szerző írt.

A dalt az árvíz utáni megrendítő összefogás ihlette. A szerző, Lévy Sylvester az adományozók sorához csatlakozott, amikor azzal kereste meg az idei augusztus 20-ai ünnepséget az árvízkárosultak megsegítésének jegyében szervező magyar kormányt, hogy szerzeményét rajtuk keresztül az árvízkárosultaknak ajánlja fel. A dal címe Az összefogás dala lett.

A szöveget Szomor György írta, az előadók a legismertebb magyar énekesek közül kerültek ki.

A videoklip-forgatáshoz az Operettszínház és a Művészetek Palotája biztosított nagylelkűen helyszínt és stúdiót; a dal népszerűsítéséhez a Magyar Televízió médiapartnerként csatlakozott.

Úgy tűnik tehát, hogy Az összefogás dala egyik kulcsszereplője lehet az idei augusztus 20-ai ünnepnek. Azt, hogy pontosan hogyan épül be az augusztus 20-ai rendezvényekbe, csak később árulják el - közölte a Kormányzati Kommunikációért Felelős Államtitkárság.

TV Magazin, 2010. augusztus 04. 13:13

Csak kérdőjelem

Szerencsés találkozás?

Különleges zenei csemege részese lesz Szvorák Katalin népdalénekes. Augusztus 22-én a budapesti SYMA-csarnokban a tízszeres Grammy-díjas világhírű zenei zsenivel, Bobby McFerrinnel léphet fel egy speciális koncerten.

- Nemrég valódi meglepetést okozott Bobby McFerrin VOCABULARIES című albuma, melyen ötven énekhang csendül fel. Magyar dal szerepel rajta?
 - Bobby pályájának összegzéseként jelent meg a lemez, amelyen a műfajok és nyelvek csodálatos módon keverednek, áthidalnak kontinenseket, stílusokat. Albuma olyan elementárisan hatott rám, hogy azonnal elkezdtem magyar népdalokat dúdolni, énekelni rá. Ezeket rögzítettem és így megszületett a MaGyar SzóTár variáns, melynek részei a Youtube-ra is felkerültek.
 - Nagy megtiszteltetés, hogy most együtt énekelhet a Don't worry, be happy... legendássá vált előadójával?
 - Annak idején én is fűtültem ezt a fűlbemászó dallamot és álmomban se gondoltam volna, hogy valamikor együtt duettezünk. Ehhez a pályához a tehetség túl kiépült menedzsment szükséges. Nekem soha nem volt pályaegyengetőm, így kizárólag Fortunának köszönhetem a nagy szerencsét.
 - Korábban szerepelt már világsztárokkal?
 - A világsztárok messze elkerültek, mert körülöttem soha nem volt nagy csinnadratta, nem vagyok hírtérték. Igen csendben alkotok, élek és a lelki éghajlatom falra mászik a sztárság szótól is. Bár énekeltem a Deep Forest-lemezen, de ott annyira megváltoztatták, eltorzították a hangom, hogy az felismerhetetlen.
 - Ellenben bejárta a Földet. Vannak emlékezetes találkozásai?
 - Énekeltem francia marháknak marhavásáron, táncoltam törött lábú emberrel bajor kórházban, énekeltem némaságot fogadó német apácáknak. Bad Ischlben tapsolt nekem a farmernadrágos és bohókás Ferenc József dédunoka, Madridban meg a spanyol trónörökös.
 - Augusztus 22-én Bobby három különböző műfaj énekesnőjével duettezik majd. Nehéz vállalkozás?
 - Rajtam kívül a kiváló operaénekes, Kolonits Klára, és a szíveket meghódító dzsessz énekes, Szőke Nikolett lesznek az énekóriás társai. Lehetséges, hogy mind a négyen egyszerre öröm-éneklünk. Nem lesz nehéz dolgunk: hangzsonglörködünk és egymásra hangolódunk.
 - Fontos állomás a pályáján az alternatív kísérletezés, az improvizálás?
 - Mostanában több olyan hangversenyt is tervezek, ahol mód nyílik a népdalok társítására, összecsempésére, improvizálására a régi zene és a kortárs zene világával. Ősszel megjelenő 27. önálló lemezem is tematikus, A Teremtő dicsérete címet adtam neki.
- Borzák Tibor (Szabad Föld, 2010, augusztus 19.)

Bobby McFerrin és a grációk

Nyolc év után új albummal jelentkezett, és a VOCABULARIES című lemez turnéjának egyik európai állomásaként augusztus 22-én a SYMA csarnokban ismét Budapesten ad koncertet Bobby McFerrin - jelentette be tegnap a Budapest Jazz Clubban tartott sajtótájékoztatón a koncert egyik szervezője, Maloschik Róbert. Bár korábban folytak tárgyalások arról is, hogy a kortárs dzsessz legsokoldalúbb hangzsonglőre Bobble című a capella operáját is bemutatják Magyarországon, az improvizatív opus végül - többek között Magyar Bori, a Besh o droM énekesnője fellépésével - csak Moszkvába jutott el. Az operát McFerrin operaénekes édesapja emlékére írta. Robert McFerrin volt az első afroamerikai énekes, aki főszerepet énekelhetett a Metropolitanban.

McFerrin többször járt már nálunk; játszott a Matáv Szimfonikusokkal, gospelkórossal, és persze minden alkalommal együtt énekel a közönséggel. A nyári koncert koncepciója eltér minden korábbi magyarországi fellépésétől. A szervezők három különböző műfajban mozgó, teljesen eltérő karakterű énekesnőt kértek fel vendégszereplésre: az Operaház fiatal énekesnőjét, Kolonics Klárát, egy Japánban is sikeres dzsesszénekesnőt, Szőke Nikolettát és a nemrég alternatív Kossuth-díjjal kitüntetett népdalénekes-előadóművészt, Szvorák Katalint. Az album Magyarországon már elérhető, amerikai bemutatóját csak áprilisban tartják.

(Magyar Nemzet, Online 2010 április 3. Klementisz Réka)

Közös dalt énekelnek a sztárok az árvízkárosultakért

Sylvester Lévy, a világhírű Grammy-díjas magyar származású zeneszerző egy régebbi (de még nem publikált) dalát ajánlotta fel a nemes cél érdekében, melyhez Szomor György írt magyar szöveget. A dalt olyan előadóművészek éneklék fel, mint Bebe, Bereczki Zoltán, Csézy, Csík János, Csipa, Dolhai Attila, Rúzs Magdi, Zséda, Szinetár Dóra, Szomor György, Szvorák Kati, Tóth Gabi, Varga Miklós és Pali. A dalhoz klipp is készül, melyet a televízió is sugározni fog hamarosan. A klipp alatt egy telefonszám, azaz segélyvonal lesz látható, melynek tárcsázásával mindenki tehet egy keveset a közelmúlt árvízkárosultjaiért. A Blikk.hu, a BellaCafé.hu, az Index.hu valamint az M1 is hírt adott a klipforgatásról. Az alábbi beágyazott videóban az Index riportját nézhetitek meg közvetlenül.

(Feké Pál News: Posted by mesmerized On 2010. augusztus 3.)

MAGÁNLEVÉL (Részlet)

Szia Katika!

Nagyon kellemes este volt!

Nem elszökni akartam karmaidból, pusztán hagyni akartam, hogy fuldokolhass a körbeölelő szeretettől.
Hát bizony eltelt egy pár esztendő az utolsó személyes találkánk óta.
Biztos sok mindenben átmentél, gyermeked sem az a kis szöszke a borítóról. S ahogy egy cikkben olvastam Rólad, "A csendben értéket teremtek táborához tartozó népdalénekesnő" - nagyon találó meghatározás.
Szívből gratulálok az elért eredményeidhez, így az "Alternatív"-hoz is. Milyen jó, hogy vannak kik nem vakok, és Rádtaláltak.

Említettem a múltkor, az affektáló, nyavalygó, önsajnálattól elégedetlen a "nem csendben értékteremtők táborához" sorolhatóakkal ellentétben - elhiszi az ember amit lát, és amit hall, -akár ott Szentendrén is...

A program tálalása, az előadók megválasztása, szerkesztése igen átgondolt, Téged azért jól megterhel, csodálkoztam is, milyen masszív vagy! Esetleg egy szusszanásnyi pihenésre bevonhatnál egy nem domináns férfihangot, a sok női szint tarkítandó..(?)

Ismerek nagy sztárokat, kik töredék ennyi énekléssel sem lennének képesek megbírkózni! Még akkor sem, ha szinte ugyanazokkal a muzsikussal a hátuk mögött, szintén az "Új spontán ötletek tárházával" fegyverkeznek fel...

Említettem, jó hogy van Neked egy "Rendes Embered". Te elütötted mókásan, "mert elvisel?"

Én azt azért komolyan mondtam, mert érezni a jó hátteret!

No lassan befejezem, kívánok sok erőt és kitartást, és sok örömet, annak reményében hogy nem váratatik a következő találkozás ismét egy negyed évszázadnyit!

Üdvözlettel: J.B.

2010. augusztus.11.

Sylvester Lévy elégedett az Összefogás dalával

Sylvester Lévy, azaz Lévy Szilveszter elégedett az árvízkárosultak megsegítésére született Összefogás dalával. Ezt a zeneszerző jelentette ki a Heti Hírmondó című műsorban egy telefoninterjú alkalmával. A müncheni otthonában tartózkodó zeneszerző világszínvonalúnak tartja a magyar művészek által készített feldolgozást.

A világhírű zeneszerző mindig arra törekszik, hogy az érzelmei vezessék komponálás közben. Amikor évekkal ezelőtt megírta a dalt, sejtette, hogy többre hivatott egy egyszerű slágernél, ezért „inkább berakta a fiókba”. Tudta, hogy a műnek egyszer még jelentősége lesz - emlékezett vissza.

Elmondta: úton volt, amikor értesült a magyarországi árvízről, és megdöbbenették a képsorok.

A Grammy-díjas Sylvester Lévy 1975-ben írta a Fly, Robin fly című dalt, amiért megkapta a zenészeknek járó egyik legnagyobb elismerést. Hollywoodban több mint 100 film zenéjét szerezte. Dolgozott egyebek mellett Spielberggel és George Lucasszal is.

A világhírű zeneszerző az Elizabeth után elkészítette a Mozart, a Rebecca, majd a Marie Antoinette című musicalt, amelyeket a világ legnagyobb színpadain töretlen sikerrel játszanak.

Lévy Szilveszter 1961-ben, 16 évesen indult el Szabadkáról a nagyvilágba, de máig erősen kötődik a városhoz.

A műsor vendége volt Nagy Anna kormányzóvivő, valamint az előadóművészek közül Szvorák Kati és Bebe. A beszélgetést nézze meg videón!

(Duna TV, Heti Hírmondó, 2010.08.15. vasárnap)

Csodáljuk, mert csodálkozni mer

Három év után újra hazánkban koncertezik az acappella-éneklés egyik legkiválóbbja, Bobby McFerrin - szombaton a debreceni Kölcsey Központban, vasárnap pedig a fővárosi Syma csarnokban lép fel. A Don't worry, be happy című dallal elhíresült hatvanéves dalszerző-karmester többek között arról beszélt lapunknak, miért tartja fontosnak a spontaneitást s azt, hogy olykor gyerekként csodálkozzunk rá a világra.

- A hét végén három műfaj három jeles képviselőjével ad koncertet - Kolonits Klára az opera, Szőke Nikoletta a dzsessz, Szvorák Katalin pedig a magyar népzene előadója. Kihívást jelent e különböző stílusokban kipróbálnia magát?

- Mindenképpen, s örülök, hogy velük dolgozhatnak. Egészen biztos, hogy izgalmas lesz az előadás.

- Ha jól tudom, a capella operájának, a Bobble-nek két énekesnője, a Besh o droMból ismert Magyar Bori és Gaya Arutyunyan is fellép Önnel a Syma csarnokban. Mire számíthatunk?
- Ezt nehéz megmondani előre. Jórészt improvizációra és sok-sok meglepetésre.
- Rengeteg hangot képes megszólaltatni, a hangja egyben a hangszere, de mi adja a fő motivációt? A zenei stílusok? A természet? Vagy egyszerűen azok a hangok, zajok, amelyek körülvesznek bennünket?
- Úgy gondolom, hogy maga az éneklés a motiváció. Olyan ajándék, ami örömet hoz az emberek életébe, amióta világ a világ. Ez az én legfőbb irányítóm - hogy örömet szerezzek a hallgatóimnak, és a tőlem telhető legtöbbet nyújtsam nekik.
- Egy korábbi interjúban úgy fogalmazott, hogy a mai egy örült generáció, amely elfeledkezett az igaz értékekről, például az éneklésről, a közös éneklésről. Missziója visszahozni ezeket az értékeket a mindennapjainkba?
- Mondhatjuk, elképesztő érzés, amikor háromezer ember énekel együtt velem. Az ember és a természet hangjánál nincs szebb.
- Fontosnak tartja azt is, hogy megismerjük a különböző zenei műfajokat, de van-e erre időnk? Néha arra sincs, hogy leugorjunk a boltba...
- Persze hogy van, feltéve, ha akarjuk. Nekem például minden reggel van időm arra, hogy olvassak a Bibliából. Ugyanez vonatkozik az összes többi olyan dologra, ami örömet szerez nekünk. Ha valaki szereti a zenét, és törekszik arra, hogy annak minél több válfaját hozza közel magához, akkor sikerülni fog neki. Ezt a legegyszerűbben úgy tudnám megfogalmazni, hogy minden zene, amit befogadunk, segít jobban megérteni azt, amit épp csinálunk vagy mondunk.
- Amikor előad, improvizál, olykor az a benyomásunk, hogy egy gyerek áll a színpadon, aki játszik, kísérletezik, felfedez.
- Ha együtt éneklünk a közönséggel, az engem és őket is a gyerekkorunkra emlékezteti. Azt hiszem, ezért is szeretnek ennyire együttműködni velem, mert felidézhetik azt a szabadságot és azokat a felhőtlen percekét, amelyeket gyerekként élhettek meg. Ilyenkor ugyanúgy rácsodálkozhatnak a világra, mint kiskorukban. Sajnos manapság gyakran megfeledkezünk arról, milyen könnyen és egyszerűen tehetünk jót magunkkal.
- Hiányzik a spontaneitás. Nem csak a zenéből, általában az életünkből is. Ha pedig valaki gyakran spontán, azt hiszik, nem normális. Pedig inkább ez a hozzáállás nem normális.
- Egyetértek. Sokkal inkább tartom normálisnak, ha valaki mer spontán lenni, mintha mindennap rutinszerűen ugyanazt csinálja, meglepetések, „kihágások” nélkül. Unalmassá és élménytelenné válik az életünk, ha hagyjuk, hogy mindig ugyanaz történjen velünk.
- Gondolja, hogy a zenészek, előadók felismerik, hogy „belsőjük” megmutatásával válhatnak ki igazán intim reakciókat a közönségből? Önnek ez nem jelent gondot.
- Nem, hiszen mindent úgy csinállok, ahogy én szeretném. Természetesen tapasztalom, hogy rengeteg ze-nész nem tudja vagy nem is akarja megmutatni, mit rejt belül, egyszerűen csak kiáll a színpadra, és szórakoztat. Ennek nincs sok értelme, főleg, amikor az adott előadó önmagával akar elszámolni. Igazi kihívás, ha a belsőnket úgy hozzuk felszínre, hogy az a mások számára is befogadható.

Ménes Márta , Magyar Hírlap, 2010.augusztus 18.

Művészösszefogás az árvízkárosultak megsegítésére!

Rúzsza Magdi, Tóth Gabi, Feké Pál, Bebe, Varga Miklós, Csézy, Csík János, Bereczki Zoltán, Szinetár Dóra, Dolhai Attila, Zséda, Szvorák Katalin, Csipa - a művészek, akik mind-mind nevüket és munkájukat adták az árvízkárosultakért létrejött dalhoz. A dallamot Lévy Szilveszter, a szöveget Szomor György írta, mely Szvorák Katalin népdalénekesnő szerint édes-keserű. Édes az összetartás miatt, szomorú az aktualitása miatt....

Szvorák Katalin édes-keserű dala

Az elismert népdalénekes az Ipoly mentén töltötte gyermekkorát azon a területen, amelyet árvíz sújtott. Személyes ügyének érzi tehát, hogy segítsen a rászorulókon és éppen ezért rendkívüli módon örült a felkérésnek, hogy felvidékiéként részt vegyen a délvidéki származású Lévy Szilveszter által írt dal közreműködésében, amely az árvízkárosultak megsegítését szolgálja. „Fantasztikus a dal, a dallama és a szövege mindig bennem zsong. Ugy nevezem, hogy ez egy édes-keserű dal, hiszen szörnyű események ihlették a szövegét, ám mégis olyan megnyugtató a dallama és az a tudat, hogy nem vagyunk egyedül”. Szvorák Katalin közvetlenül a pusztítás után jótékonyági koncerteket adott az ország több

pontján is, ám amikor az árvíz által pusztított településen énekelt, elakadt a szava. Elmondása szerint a kiszolgáltatottság és tehetetlenség érzése fojtogatja ilyenkor az embert és éppen ezért fontos, hogy összefogjunk és együtt segítsünk, hiszen mi is kerülhetünk hasonló helyzetbe.
Origo, 2010 augusztus 19.

Jótekonyság

Ismét a nézők segítségét kéri a Duna Televízió: ezúttal az Összefogás dalának sugárzásával biztatja adományozásra a világban élő magyarokat. A kérés reményteli, hiszen nézőink egyszer már bebizonyították, hogy baj esetén összefognak: augusztus elejéig 342 millió forintot adományoztak a magyarországi árvízkárosultaknak. Az összeg a Nemzet Televíziója közvetítésével a Magyar Ökumenikus Segélyszervezethez került. A közszolgálati adó nézőinek köszönhetően így négy teljes falut, Szendrőt, Ócsanálóst, Tolcsvát és Erdőhorvátit fogják helyreállítani - az adományok körülbelül 250-300 ház újjáépítési költségeit, sőt, a nélkülözhetetlen ingóságok pótlását is fedezi.

A segítségre azonban továbbra is szükség van. Ezért készült el a Kormány felkérésére az Összefogás dala, amelynek létrehozásában számos magyar sztár közreműködött: Rúzsa Magdi, Tóth Gabi, Feké Pál, Bebe, Varga Miklós, Csézy, Csík János, Bereczki Zoltán, Szinetár Dóra, Dolhai Attila, Zséda, Szvorák Katalin, Csipa. A dallamot Lévay Szilveszter, a szöveget Szomor György írta....
Erdély Ma, 2010 augusztus 21.

Valami megmozdult a magyar lelkekben

Nemzeti ünnep az árvízkárosultak megsegítésének jegyében
Budapesti tudósítónktól

Magyarország tegnap ünnepelte meg az államalapítás, Szent István és az összetartozás napját. Országszerte több száz rendezvényt tartottak az ünnep jegyében: felvonulások, koncertek, családoknak szervezett programok várták a látogatókat.

Az állami rendezvénysorozat tegnap reggel vette kezdetét Budapesten, a Kossuth téren a Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonásával. A jeles eseményen részt vettek az ország közjogi méltóságai, Schmitt Pál államfő, Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László házelnök, valamint a kormány több tagja, illetve a diplomáciai testület és az egyházak képviselői. A zászlót katonai tiszteletadás mellett vonták fel, azonban idén először, rendhagyó módon nem a katonazenekar szólaltatta meg a Himnuszt, hanem Szvorák Katalin népdalénekes előadásában hallhattuk. A téren néhány százan nézték végig az ünnepi eseményt - ezúttal sem bekiabálások, sem kordonok nem rontották el az emelkedett pillanatokat.
(Magyar Szó, 2010. augusztus 21. Mihályovits Klára)

Az összefogás jegyében telik majd az augusztus 20-i ünnepség

Több újdonsággal is készül a kormány az augusztus 20-i ünnepségekre: felvonul a Nemzeti Lovas Díszegység, légi parádé helyett hajós felvonulás lesz a Dunán, a rakparton pedig magyar gasztrosztány várja az érdeklődőket. Nagy Anna kormányzóvivő szerdai tájékoztatóján a tűzijátékról, amelyet három dunai uszályról indítanak, azt mondta: rövidebb, takarékosabb lesz az eddigieknél.

Nagy Anna az augusztus 20-i eseményekről szólva kiemelte, hogy a nemzeti ünnep a jótekonyság, az összefogás jegyében zajlik. Az este 9 órakor kezdődő tűzijáték előtt öt perccel gyűjtják meg azokat a gyertyákat, amelyeket a helyszínen 200 forintért lehet megvásárolni, s az abból származó bevételt segélyszervezeteken keresztül juttatják el az árvízkárosultakhoz. A gasztrosztányon részt vevő gazdák bevételeik egy részét szintén az árvízkárosultaknak ajánlják fel.

Megjegyezte: az első öt napon a 1749-es hívószámon már csaknem 2,5 millió forint gyűlt össze adományokból. Az újdonságokról szólva kitért arra is, hogy a reggeli, Kossuth téri zászlófelvonáson - rendhagyó módon - Szvorák Katalin énekli a Himnuszt, amelyet korábban katonazenekar játszott...

(Magyar Nemzet, Online, 2010. augusztus 18. 15:45)

Kordonok nélkül: „Együtt az Ország” az államalapítás ünnepén

Több mint ezer érdeklődő részvételével, a magyar köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonásával kezdődtek meg az augusztus 20-i központi ünnepségek Budapesten, a Kossuth téren. A közjogi méltóságok mellett több kormánytag, valamint a diplomáciai testületek tagjai és az egyházak képviselői is jelen voltak a ceremónián.

Idén először rendhagyó módon - a korábban a katonazenakar által játszott himnuszt - Szvorák Katalin énekelte. A korábbi évektől eltérően a téren nem voltak kordonok, sem fokozott rendőri készség, a nézőket csupán virágládák választották el a téren folyó eseményektől...
(Hír TV, 2010-08-20 10:21)

Szvorák Katalin énekelte a Himnuszt a Kossuth téren

A Himnusz hangjaira a Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonásával, a közjogi méltóságok jelenlétében kezdődött meg pénteken Budapesten, a Kossuth Lajos téren az augusztus 20-i központi állami ünnepség. A katonai tiszteletadással rendezett ünnepségen részt vett Schmitt Pál köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László, az Országgyűlés elnöke. A zászlófelvonáson a kormány több tagja mellett jelen voltak a diplomáciai testület és az egyházak képviselői, valamint több politikus is. Rendhagyó módon - idén először - Szvorák Katalin énekelte a Himnuszt, amelyet korábban katonazenakar játszott.

Az elmúlt évek gyakorlatával ellentétben a téren nincsenek kordonok felállítva, a nézőket virágládák választják el a téren folyó eseményektől.

A zászlófelvonást néhány százan kísérik figyelemmel a Kossuth téren.

(168 óra, Online, 2010 augusztus 20.)

Nagykőrös Város Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala 2010. augusztus 20-án 11 órától tartotta meg a Szent István-napi Városi Ünnepséget.

Az Arany János Kulturális Központ Színháztermében Szabó Gábor református lelkipásztor ünnepi beszédét, az új kenyér megáldása követte. Az új kenyeret a Nagykőrösi Gazdakör nevében Vörös Vilmosné adta át.

Az új kenyeret Szabó Gábor református lelkipásztor és Hernádi László plébános áldották meg, majd az ünnepség folytatásaként városi kitüntetések átadása következett. A kitüntetéseket Kustár Tamás alpolgármester adta át.

Az ünnepi műsort Szvorák Katalin Liszt -és alternatív Kossuth-díjas énekművész és zenekara előadásában láthatták az érdeklődők, majd zárásként ünnepi fogadáson vehettek részt a meghívott vendégek.

(Nagykőrös honlapja)

Visszatérni a munka, a becsület és a hit útjára

Augusztus 20-án a Szent István szobornál emlékeztek államalapító királyunkra

Feltöltés időpontja: 2010. augusztus 25. 13:14

Vasárnap véget ért a hetvenhatodik Hírös Hét Fesztivál. Koncertek, kiállítások, rózsaudvar, kecskefesztivál, süteménysütő verseny, borutca, és megannyi színes program várta egy héten át a főtérre érkezőket. Kecskemét a hagyományokhoz híven ismét megmutatta az elmúlt egy év termését, és egy igazán méltó fesztivállal búcsúztatta 2010 nyarát.

... A vajdasági, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai fiatalok búzakalászaiknak egy csokorba kötése is ezt az összetartozást, köteléket szimbolizálta. Államalapító Szent István királyunk ünnepét pedig az Alternatív Kossuth-díjas művész, Szvorák Katalin dalai tették még teljesebbé Kecskeméten.

(Kecskeméti Lapok, 2010. augusztus 25.)

Parádés jazzprogramok a hétvégén

Nem zárultak le a színes, színvonalas rendezvények az augusztus 20-án megtartott programokkal hazánkban.

Kivételesen tehetséges előadók, művészeti csoportok szórakoztatják a hétvégén a nagydíjnyerteseket.

Az egyik legnagyobb szenzációnak a hangzsonglőr, Bobby McFerrin koncertje ígérkezik, aki ma a debreceni Kölcsey Központban ad koncertet. Ezt követően vasárnap este nyolckor Budapesten, a Syma csarnokban várja rajongóit a világhírű zenész.

Az idén 60 esztendő, tíz Grammy-díjjal, és 20 millió eladott lemezzel büszkélkedhet a fekete bőrű muzsikós édesapja az első afroamerikai énekes volt, akivel szerződést kötött a New York-i Metropoliton. Bobby McFerrin már többször is járt hazánkban.

A vasárnapi nagyszabású rendezvényen a zenész mellett három, egymástól teljesen eltérő stílusú énekesnőt kértek fel vendégszereplésre. Egyikük Kolonics Klára, az Operaház ifjú művésznője. A másik Szőke Nikolett, aki Japánban is rendkívül népszerű. A harmadik pedig Szvorák Katalin népdalénekes- előadóművész: őt nemrég Kossuth-díjjal tüntették ki.

(Szabad Föld Online, 2010. augusztus 21. szombat Balogh Mária)

A Felvidék népdalai „legyőzték” Bobby Mc Ferrint !

Bobby Mc Ferrint, a 10 Grammy-díjas zeneóriás augusztus 22-i budapesti koncertjét néhány média méltatta. A közreműködők egyetlen népdalénekes Szvorák Katalin, külön izgalmat jelentett. A Magyar Hírlap szerint „...Az opera és a

dzsessz egyébként sem áll távol McFerrintől, így ezek a produkciók nem okoztak túl nagy meglepetést, sokkal inkább a népdalénekesnővel eltöltött néhány perc. Egyrészt újabb bizonyítékot kaptunk arra, hogy a magyar népzene megbolygatni nem nagyon lehet, és nem is érdemes, másrészt végre megélhettük azt, hogy McFerrin valamiben nem jó - néhány szájdobgyakorlaton kívül nemigen tudott beszélni Szvorák Katalin énekébe...” A Magyar Nemzet cikke alapján:”...Szvorák Katalin kristálytisza éneke olyannyira betöltötte a teret, hogy egészen az utolsó dallamfoszlányig McFerrin is inkább megfigyelővé lett...” A koncert legemlékezetesebb pillanatait Barcsik Géza fotós és a Bia Tv rögzítette.

Profizmus és spontaneitás

Koncert, Bobby McFerrin, a gyermekien őszinte

Négyoktávnyi hangterjedelem, parádés technika, mesteri improvizáció, mindez gyermeki őszinteséggel, játékosággal és sok meglepetéssel párosítva. A hét végén az a cappella egyik legnagyobbja, Bobby McFerrin adott koncertet a Syma csarnokban.

Imádja a kihívásokat - az új feladatok új szituációkat eredményeznek, amelyek saját maga számára is meglepő módon új oldalait mutatják meg, ezáltal pedig előttünk is más-más színben tűnik fel. Gyanítom, hogy Bobby McFerrin maga is meghökken egy-egy váratlan hang születésekor, egy-egy hirtelen váltás bekövetkeztekor, (legyen az műfaj- vagy technikabeli), ugyanakkor az újdonságokat végtelen nyugalommal és profizmussal önti fogyasztható formába, ami viszont teljességgel kizárja a spontaneitást bármilyen aprócska szikráját is .

Ez az érdekes kettősség emeli ki a többi hasonló produkció közül Bobby McFerrinét, akinek jó pár éve volt arra, hogy tökéletesítse technikáját, megtalálja a tudatosság és az improvizáció közötti egyensúlyt, s hogy így egy egészségesen exhibicionista, mégis a közönségnek kiszolgáltatót, minden ízében annak megfelelni akaró előadás formáját választhassa.

A vasárnapi koncertet nemcsak az Ave Maria, a Drive vagy a Sweet Home Chicago című számok miatt vártuk, hanem azért is, hogy megnézhesük, hogyan birkózik meg McFerrin például a magyar népzenevel. Az est vendége ugyanis három műfaj három kiváló magyar énekesnője volt - Kolonits Klára az opera, Szvorák Katalin a népzene, Szőke Nikoletta pedig a dzsessz világából adott izelítőt az a cappella fekete mestere oldalán. Az opera és a dzsessz egyébként sem áll távol McFerrintől, így ezek a produkciók nem okoztak túl nagy meglepetést, sokkal inkább a népdalénekesnővel eltöltött néhány perc. Egyrészt újabb bizonyítékot kaptunk arra, hogy a magyar népzene megbolygatni nem nagyon lehet, és nem is érdemes, másrészt végre megélhettük azt, hogy McFerrin valamiben nem jó - néhány szájdobgyakorlaton kívül nemigen tudott beszélni Szvorák Katalin énekébe.

Habár egy másfél órás a cappella-dózissal nem könnyű megbirkózni, a Grammy-díjas dalszerző-karmester ismét kitett magáért, ami nemcsak a színes válogatásnak, hanem muzikalitása félelmetesen hatásos „nyúlványainak” is köszönhető, amely emberek tömegeit veszi rá arra, hogy feloldja zenei gátlásait.
(Magyar Hírlap, 2010 augusztus 24. Ménes Márta)

Bobby McFerrin és Szvorák Katalin duettje

Három év után ismét Magyarországon koncertezett a tízszeres Grammy-díjas Bobby McFerrin, aki a Don't worry, be happy című dallal lett híressé. A hangjával négy oktávot átívelő zenemágus lemezei eddig húszmillió példányban fogytak el. A hatvanéves dalszerző-karmester augusztus 22-én a Syma csarnokban duettet énekelt Szvorák Katalin népdal-, Kolonits Klára opera- és Szőke Nikoletta jazzénekesekkel. A műsor végén hallhattuk Magyar Borit és az örmény Gaja Arutjunjan is.

A fergeteges sikert arató koncert legemlékezetesebb részében a zeneóriás együtt énekelt a nemrégiben alternatív Kossuth-díjban részesült Szvorák Katalinnal, aki lényegében leénekelte a színpadról az a cappella éneklés világsztárját. A zenei zseni csodálattal hallgatta a zoborvidéki lakodalmasokat és próbált melléjük rigmusokat-dallamokat kapcsolni, de ezt kis híján feladta. Szerencsére a dudánóták megmentették és hangzsonglörködése frenetikusra sikeredett.
(Polgárinformáció és Felvidék Ma, 2010. augusztus 24.)

„A szabadság archimédeszi pont, sokszínű, többretegű fogalom és érzés. Az emberiség egyik alapvágya, mert boldog a szabad ember és csak a boldog ember lehet igazán szabad. Alkotni és énekelni is csak szabad lélekkel lehet. Igaz, hogy a szabadság érzése elsődlegesen a fejben és lélekben fogan, de a fogantatást a történelem is béklyózza.

A szabadság egyénre szabott, de közben relatív és a történelem hullámvölgyein táncoló. Boldog vagyok, hogy most a szabad gondolat egyben a magyar gondolat szabadsága is. Boldog vagyok és szabadnak érzem magam, mert a szabadság lényegében egyenlő a boldogsággal és ez fordítva is igaz. „

Szvorák Katalin alternatív Kossuth-díjas népdalénekes

2010 október 23. (oktober23. magyarorszag. hu)

A II. Rákóczi Ferenc Alapítvány Családi Körének meghívására két csodálatos napot töltöttem Nagymegyeren, az anyaország határain túl élő 120 fiatal közt.

A jövőben való hitemben teljes mértékig megerősített ez a hihetetlen belső erővel megáldott, zseniális spontaneitású, lelkem legmélyét érintő, befogadó-elfogadó szellemiségű közösség. Különösen megérintett a szívemhez oly közelálló gondolatiság: a Kárpát-medencei megbékélés.

Kívánom, hogy nemes szándékokot, a politika és határok felett átívelő eszme sok-sok hasonló találkozót és erkölcsi megújulást eredményezzen!

Legyen mindenki számára példaértékű az, amit és ahogyan a Rákóczi Ferenc Alapítvány csinál! A Kárpát-medencében talán nincs hasonló! Ha a Rákóczi Alapítvány fiataljaira gondolok, talán nem tűnik vágyálomnak, hogy az egész Kárpát-medence egy hatalmas Rákóczi Családi Körre alakuljon.

Köszönöm, hogy Veletek lehettem és lélekben Veletek maradhatok!
Szvorák Katalin

„Eleink - hét egyházban - a Teremtést dicsőítő énekeikben Istent magasztalják, aki kezdetkor az ég és a föld után a természetet, majd az embert teremtette meg a maga képére és hasonlatosságára. Azután az Édenkertben mindezt ránk bízta, hogy műveljük, őrizzük! Tisztességgel, becsülettel! - hogy utódaink is dalolhassák:" Mindeneknek Teremtője, üdvözítsd a téged éneklőket!"

Kudlik Júlia (A Teremtés dicsérete című album bevezető gondolata)

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy ajánlhatom Szvorák Katalin új lemezét a közönség figyelmébe. Hiszen az ő művészete, a népzene dallamkincse, évszázadokkal köt össze minket: őseinkkel, a múltunkkal - és fölfelé is köt: az egyházi népének révén az élet fensőbb értelméhez. Hangjából árad a szépség, mely hallható bizonyítéka annak, hogy földhöz is, éghez is tartozunk: mi, magyarok, itt a Kárpát-medencében, ahol jó néhány emberöltő óta szól az imádság édes anyanyelvünkön. Katalin kiéneke a kódexekből, élővé varázsolja a hagyományt. Illő hát, hogy a reá kért áldás ebből az örökségből - egy a lemezen is szereplő dalból - szóljon: „Csillagoknak Teremtője, / Vigyázz minden kicsi köre, / Fűre, fára, szőlőtőre, / S minden téged éneklőre!"

Magam is így kérem Isten áldását Szvorák Katalin hagyományt ápoló, lelket építő művészetére! Találjon mindig figyelmes hallgatóságra! Szívből örülök az új albumnak, mely bizonyára éppoly sikeres lesz, mint elődei voltak.

Schmitt Pál, a Magyar Köztársaság elnöke (ajánló sorok a Teremtés dicsérete című albumhoz)

„A népzene élőben hat”

Szvorák Katalin népdalénekes a tévétlenségről

Napjaink üzleti szemléletű szórakoztatóipara mostohán bánik a népzennel. A huszonhét önálló lemezt jegyző népdalénekest, Szvorák Katalin Liszt- és alternatív Kossuth-díjas előadóművészt elsőként a televízióval kapcsolatos véleményéről kérdeztük.

- A mai magyar médiában nagyon kevés minőségi népzenei műsor létezik. A hallgatóknak és a nézőknek nincs lehetőségük hiteles képet kapni a népzene sokszínű világáról. Jómagam nem szoktam tévézni, hiszen nincs televízióm; inkább rádiózom, és ott is csak elvétve találkozom népzenei műsorokkal.

Lám csak, televízió nélkül is élhetünk tartalmas életet...

- Amikor húsz évvel ezelőtt a fővárosból egy kedves faluba, Pilisszentlászlóra költöztünk, úgy döntöttünk, hogy a tévékészülékünk Budapesten marad. A tévé számomra egy idegen doboz, amely megfoszt az önálló gondolkodástól, befészkel magát a család életébe... Nagyon ritkán, egy-egy vendégség során, vagy amikor Kassán tartózkodom az anyósomnál, véletlenszerűen látok néhány tévéműsort, így olykor a Duna Televízió Etnoklub című adását is. A televíziós népzenei műsorokról általában az a véleményem, hogy nem kellően életszerűek. Más felfogású operatőri munkával élvezhetőbbé válhatnának. A népzene akkor hat igazán elevenen, ha élőben hallgatjuk, és a televízió csak elvétve alkalmas arra, hogy átadja számunkra az élő muzsika valódi varázsát. E szerep betöltése a táncházakra és a koncertekre hárul: egy-egy koncerten hihetetlenül jó hangulatot lehet teremteni. Ezt a saját fellépéseimből is tudom: az énekes egymaga, a torkában lapuló hanggal is elvarázsolhatja az embereket - persze az előadó személyiségén is múlik, hogy megtörténik-e a csoda. A népdal rendkívül bensőséges, lelkünket érzékenyen megérintő, ezért a médiakon keresztül való találása nem könnyű feladat ebben a mai agyonhajszolt és értékrendjében megzavarodott világunkban. Mi a véleménye a Kossuth rádióban vasárnap kora délutánonként sugárzott, Éri Péter népzeneész által szerkesztett

Népzene határok nélkül című egyórás műsorról?

- Sokszor hallgatom, és nagyon jónak tartom, mert nyitott a világra is. Szerencsés időpontban kerül adásba, és olyan személyeket szólaltat meg, akik más-más szempontból érintettek a népi kultúrában. Nagyon fontos, hogy minél többen és többet beszéljünk a népzene fontosságáról, az értékeinkről. Mostanság kiüresedünk, minden fölhígul körülöttünk, a legnagyobb értékeink elsilányulnak.

Melyek a kedvenc rádióműsorai?

- A Kossuth és a Bartók rádió adásait szoktam hallgatni. Nagyon szeretem az irodalmi szerkesztőség által készített Kultúrkör című műsort, illetve a Vasárnap esti séta című összeállítást. Ám hozzáteszem: szabad óráimat elsősorban olvasással töltöm.

Zsille Gábor (Új Ember, 2010, december 12.)

„A dalokon keresztül vallok önmagamról”

- adventi interjú Szvorák Katalin Liszt-, és alternatív Kossuth-díjas népdalénekesessel

Az idei év utolsó léleképítőjére egy kiváló hanggal rendelkező hölgy érkezett. Lemezei által 1986 óta ismert. Már 1980-ban „Népművészet Ifjú Mestere” díjat kapott melyet azóta számos elismerés követett, többek között Liszt-díj, Hungaroton-, Kodály Zoltán-, Bartók Béla díjak, legutóbb pedig az Alternatív Kossuth-díj. Közvetlen, végtelen tüneményes kisugárzású lényé azonnal magával ragadott, amikor a Babits Művelődési Ház előtt, a megbeszélt időpontban találkoztunk, s mely kisugárzásából a márványteremben, interjúkészítés alatt sem vesztett el egy árnyalattal sem. Ő Szvorák Katalin, felvidéki születésű népdalénekes művésznő, aki lapunknak arról is beszélt, mennyire fontos neki magyarsága. Milyen sűrűn tud hazaérkezni szülőhelyére, a felvidéki Losoncra? Korábban havonta látogattam haza, de szüleim sajnos már 6 éve nem élnek, így ritkábban utazom haza. Testvéreim családjakkal a közelben, Füleken élnek, őket keresem fel minden családi ünnep tájékán.

1986 óta az idei „Természet dicsérete” cíművel együtt 27 lemeze jelent meg. Hogy jött a népdaléneklés, miért erre a műfajra tette fel az életét? Nem volt tudatos a népdaléneklés. Nagyon szerettem szavalni, festeni, rajzolni, minden, ami zömmel nem a verbalitással függ össze. Úgy látszik a Jóisten mégis más irányba „terelt”, hogy egy ilyen hanggal áldott meg. Egy idő után úgy éreztem, annak ellenére, hogy nagyon irtóztam a szerepléstől, s nem szerettem, ha rám figyelnek, belerázódtam, beleszoktam. Amikor láttam, hogy örömet szerzek a hangommal, természetes lett, hogy nekem ez az utam. Minden ember valamilyen céllal születik, engem ebbe az irányba „küldött” az Úr.

Ön szerint mennyire fontos, hogy mi magyarok ismerjük népdalainkat?

Nemcsak ismernünk kellene népdalainkat, hanem fontos lenne az is, hogy minél többen énekeljünk. Népdalainkban annyi mindenről tudunk vallani: saját magunkról, örömeinkről, bánatunkról. Jómagam is így vagyok ezzel. Korábban minden ünnephez megvoltak a megfelelő dalok, s természetes volt, hogy ismertségük több évszázadon keresztül működött. Miért ez a század legyen az, amikor elfelejtjük, elhagyjuk? Ezzel mi leszünk szegényebbek, hiszen gyógyítja a lelket az éneklés. Valamikor szó szerint léteztek közösségek, éltették ezt a hagyományt. E közösségek teljes mértékben széthullottak, melyeket újra kell építeni minél gyorsabban.

Mit jelent önnek a magyarságtudat? Nehéz kérdést tett fel. Aki szereti a hazáját nyelvét, azt idehúzza minden gyökere, az mindennapjaiban is úgy éli meg a magyarságát, hogy tesz valami jót annak a közösségnek. Olyan helyen éltem sokáig, ahol minden nap meg kell küzdeniük az embereknek magyarságukért. Ha megszólal a Himnusz, azt nehéz szavakba önteni. Attól a mai napig óriási érzelmi többletet kapok.

Miért a „Csillagoknak teremője” énekes előadásának címe? Karácsony kapcsán is választottam. A másik ok, hogy az ember mindig az égre tekint, a Jóistenre. A műsorban is felhangzik egy ilyen kezdetű dal.

Hogy emlékszik vissza gyermekkori karácsonyaira? Apai ágról juhász, anyai ágról paraszti felmenőkkel rendelkezem, a Losonc melletti, Ipoly-menti kis faluban, Pincen éltünk, ahol az emberek 95%-a magyar volt akkoriban. Egy emlék mindig visszatér, amikor jöttek köszönteni karácsonyi énekkel a falubeli gyerekek. Édesapám december 24-én, Szenteste született, így különösen nagy jelentőségű volt mindig is e nap számunkra. Szekszárdi előadásomra hoztam a tarsolyomban pár karácsonyi éneket, úgy moldvai csángót, mint a legrégebbi karácsonyi énekünket, a Csordapásztorokat, vagy egy erdélyi betlehemest.

Többféle díj, elismerés, Liszt-, Hungaroton-, Bartók-, Kodály-díj, Alternatív Kossuth- díj tulajdonosa. Utóbbinál, melyet idén vehetett át, mit érzett, mikor megtudta, hogy jelölték? Azt hittem, valami tévedés. Én nem vagyok a média által egy felkapott ember, pontosan tudom. Belőlem soha, senki nem gazdagodott meg. Sajnos, a jelenlegi médiahelyzetben nem az érték a fontos, ez nem divat. Amióta ezen a pályán vagyok, próbálok minőségi színvonalat átadni a közönségnek. Értékvesztett világban élünk, s úgy gondolom, aki megteheti, - főleg, ha kereskedelmi médiáról van szó-, az adjon rá, ha telik.

Első lemezének, a Dalvándorlásnak Szörényi Levente volt a zenei rendezője. Milyen a kapcsolatuk mostanság?

Nagyon jó. Annál is inkább, mert jelenleg férjemmel munkálkodik együtt egy könyvön: Sashegyi Sándor régész hagyatékát feldolgozva, a Pilisben lévő Holdvilág-árokka kapcsolatban. Leventével több alkalommal is dolgoztam együtt. Első lemezemnek ő volt a zenei rendezője.

Többféle stílusban próbálta ki magát. Készített egyházi, zsoltáros, népénekes, többnyelvű nyelvű dalos lemezt, sőt, még megzenésített gyerekversek feléneklésében is részt vett.

Ezek hogy férnek össze, melyiknél nehezebb a lemezfelvétel?

A népénekek a lelket nagyon megérintik. Ha az ember komolyan csinálja, nagyon kifárasztja. Ebben a műfajban csak teljes lélekből lehet énekelni. Most készülök az új lemezem bemutatójára, s ilyenkor rettenetesen izgulok. már alig tudtam aludni az éjszaka.

Milyen együttesek, zenészek segítettek pályafutásában? Több tucatot tudnék említeni. Egyik legmeghatározóbb ma is az egykori Vízöntő együttes zenésze és a legendás Kolinda zenekar alapítója, Kiss Ferenc zeneszerző, szövegíró, népzene gyűjtő, aki a 27 lemezből számtalannak zenei rendezője, feldolgozója volt. Az ő zenei világa nagyon közel áll hozzám, mert a Kárpát-medencében élő népek motívumaiból kölcsönöz eszköztárat.

A többnyelvű lemezei közt gyermekközpontú is van. Igen, 2001-ben, a Hungaroton gondozásában, a Monarchia zenekarral jelent meg, „Ispiláng” (ez az Ich spiel ein -ből eredeztethető) címmel egy közép-európai lemez, melyen 10 nyelven énekelek gyermekdalokat. Rájöttem arra, hogy a magyar nyelvű gyermekdalok a környező népek nyelvein is hasonlóak. Mindegy, milyen nemzethez tartoznak, ugyanúgy éneklük a különböző anyanyelvű kicsik a csigabiga hívogatót, vagy a katicabogarat, ez érdekes felfedezés volt számomra. Ugyanakkor a magyar gyermekek is rá tudnak hangolódni más nemzetiségű gyermekek dalaira. Ha belegondolunk, annyi hatás ért minket, s ilyen gyermekdal-felvételnél is látni, nem vagyunk egyedül, annyi közös dolog van, ami összeköt minket itt, Közép-Európában...

2011, jövő évi tervek? Nagyon szeretném az új CD-t, a „Teremtés dicséretét” népszerűsíteni, melyen hét történelmi egyház énekeit válogattam össze. Egyébként meg szeretnék „eltűnni” egy csendes szegletébe a világnak, ahol sokat olvashatok, elmélkedhetek és járhatom az erdőt.

Hol tölti az ideit karácsonyt, művésznő?

Szentestét családommal, gyermekeinkkel töltöm, majd valószínűleg síelni és barangolni indulunk a férjemmel. Nem véletlen, hogy a lelki éghajlatomhoz a természet áll oly közel, a természet minden teremtménye, apró csodájának felfedezése kapcsol ki leginkább.

Gyimóthy Levente (Szekszárdi Vasárnap, 2010, december 18)

„Erős vár a mi istenünk” - így köszönnek egymásnak az evangélikus templomban, ahol ma este egybegyűltünk.

„Sabbat salom” - így köszöntik egymást zsidó testvéreink pénteken este.

„Dicsértessék a Jézus Krisztus” - mondják a római katolikus hívek.

„Dicsőség Jézus Krisztusnak” - szól a görög katolikus köszöntés.

„Áldás békesség” - így mondják a református testvérek.

„Egy az Isten” - ez az unitáriusok,

„Az úr áldjon meg” - ez pedig a baptisták üdvözlő mondata.

A ma esti ökumenikus lemezbemutató koncert kezdetén illőnek és indokoltnak tartottam, hogy így köszöntsem Önöket, mielőtt a egyház Teremtést dicsőítő énekei felhangzanak Szvorák Katalin és muzsikusként előadásában.

Mindenek előtt köszönöm, hogy eljöttek, hogy megtisztelnék bennünket jelenlétükkel, az együttlét örömeivel.

Szvorák Katalin Losonc szülötte, aki 1981-ben - akkor még határon túliként - megnyerte a Magyar Televízió Röpülj Páva versenyt.

Azóta több mint 3000 koncertet adott 3 kontinens 33 országában.

A sok-sok elismerés közül a Liszt díjat említem és azt, hogy ebben az évben alternatív Kossuth díjat kapott

Most megjelent 27. lemeze: A Teremtés dicsérete, amelyen az Isten és a természet kapcsolata jelenik meg énekei zenei próféták és muzsikusként előadásában.

Eleink - hét egyházban - a Teremtést dicsőítő énekeikben Istent magasztalják, aki kezdetkor az ég és a föld után a természetet, majd az embert teremtette meg a maga képére és hasonlatosságára. Azután az Édenkertben mindezt ránk bízta, hogy műveljük, őrizzük! Tisztességgel, becsülettel! - hogy utódaink is dalolhassák: „Mindeneknek Teremtője, üdvözítsd a téged éneklőket!”

Néhány szó a muzsikusról:

Kórodi Júlia hegedű. Zenész szülők gyermekeként már 5 évesen kezdett hangszeren játszani. A Liszt Ferenc Zeneakadémián kapott diplomát.

Vonósnégyes és vonóstrió kategóriában a Weiner Leó Országos kamarazenei verseny díjazottja. 2008 óta Dohában él, a Qatari Filharmonikus Zenekar alapító tagja és a Qatari Zeneakadémia kinevezett tanára.

Andrejszki Judit orgonaszakon végzett, énekelni Lengyelországban tanult, majd megnyerte a Budapesten rendezett barokk énekversenyt Csembalón játszik és énekel a Musica Profana régi zene együttesben, akikkel bejárták Európa fesztiváljait és számos CD-t jelentettek meg. Szólólemezein kívül 25 CD-n működik közre.

Csellón, basszusgitáron és hegedűn is játszik Pejtsik Péter, aki számos stílusban otthonos a klasszikus irányzatoktól a legkülönbözőbb könnyűzenei műfajokig.

Szerzőként zenekari műveket, színházi és filmzenéket jegyez. Az utóbbi időben gyakran komponál vagy hangszerez olyan nemzetközi megrendelők számára, mint a BBC, a Eurodisney vagy a Peter Gabriel által vezetett Real World

Records, ahol az utóbbi években számos album és filmzene elkészítésében vett részt

Hölgyeim és Uraim!

Minden ember boldogságra vágyik!

Az ember boldogságra teremtettet! - az Írásban is benne van!

Igazán boldogok azonban csak azok lesznek közülünk, akik megkeresték és megtalálták a mások szolgálatához vezető utat!

Szvorák Katalin és muzsikus társai nemcsak megtalálták, de szerény fénysugárként, művészi alázattal „világítják” is az utat számunkra, hogy kövessük és haladjunk együtt a boldogság felé.

Kérem Önöket fogadják őket szeretettel!

Kudlik Júlia: A teremtés dicsérete (konferanszié-részlet)

Bemutatták a Budavárban Szvorák Katalin: A Teremtés dicsérete című albumát - Sok képpel!

Létrehozás: 2010. december 18., 17:01 Legutolsó módosítás: 2010. december 19., 16:17

Budapest - Szvorák Katalin a Teremtés dicsérete című albumának bemutatójára telt meg a budavári evangélikus templom 2010. december 17-én. A lemezt Fabiny Tamás evangélikus püspök és Szájer József európa-parlamenti képviselő méltatta. Az est háziasszonya Kudlik Júlia volt. Szöveg: Galambos Ádám, fotó: Magyar Márton

A többek között Liszt- Bartók Béla-, Béres Ferenc- és idén Alternatív Kossuth-díjjal is kitüntetett énekművész hét felekezet énekkincséből állította össze legújabb lemezét. Római katolikus, görög katolikus, református, evangélikus, unitárius, baptista és zsidó énekek szólnak meg egy albumon, egymást kiegészítve, az ökumenét és Isten dicsőségét kifejezve.

„Szvorák Katalin művészete, a népzene dallamkincse, évszázadokkal köt össze minket: őseinkkel és múltunkkal - és fölfelé is köt: az egyházi népelemek révén az élet fensőbb értelméhez” - fogalmazta a lemez ajánlójában Schmitt Pál, a Magyar Köztársaság elnöke. A Pejtsik Péter által újrhangszerelt énekek a budavári evangélikus templomban olyan ökumenikus csokorba rendeződtek, melyek jól kifejezik: egyházi énekeink ma is aktuálisak, mondataik, Istent dicsőítő szavaik nem letűnt idők nyomait, hanem mai feladatainkat tükrözik. A természet szépsége az Isten által alkotott világ szépségét jelenti, melyre felfigyelve a transzcendenst is megélhetjük. Nemhiába mondta a lemezbemutató koncert közben Szvorák Katalin, hogy nehéz ezeket az énekeket énekelni, hisz úgy, ahogy énekelni nehéz, ugyanúgy hallgatni is... Nem a hangzatossága miatt, nem azért, mert nincs jól megkomponálva, hanem tartalma miatt, hisz rádöbben arra, hogy amilyen kicsik is vagyunk és mégis, Isten kegyelme által rácsodálkozhatunk az Ő nagyságára. Szvorák Katalin nem felekezeteket, hanem hívőket és nem hívőket szólít meg legújabb lemezével, mely felhívja a figyelmet az Isten általi teremtésre és egyúttal arra, hogy felelősséggel tartozunk a minket körülvevő környezetért.

A Teremtés dicsérete című lemez egy, Repiszky Tamás által készített kiskönyvben jelent meg, melyet Comenius Orbis Pictusából illusztráltak.

Fabiny Tamás a következő szavakat mondta Szvorák Katalin koncertjéhez:

„Itt van a szép víg karácsony,

Élünk dión, friss kalácson...” (Dsida Jenő)

A teremtés dicsérete

Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet. Különválasztá a magas és a mély hangokat, így megalkotá a muzsikát. És látá Isten, hogy ez jó. És lön este és lön reggel: első nap.

Majd megteremté Isten a különféle hangszereket, hogy dicsérjék őt kürtzengéssel és hárfán, dicsérjék nagyságát dobbal és zengő citerával. És látá Isten, hogy ez jó. És lön este és lön reggel: második nap.

És mondá Isten: válasszuk külön a kórus- és a szólóéneklést. Zengedezzék megannyi mennyei és földi kar, énekeljék hatalmas erővel az Aida Szabadság-kórusát és a János-passió zárókorálját, de énekeljenek nem kevésbé hatalmas erővel az egyetlen hangon. És látá Isten, hogy ez jó. És lön este és lön reggel: harmadik nap.

Majd megteremté Isten a pentaton dallamot, ahol az hangoknak közei kizárólag egész hangok és kistercek. És látá - főképpen pedig hallá - Isten, hogy mindez jó. És lön este és lön reggel: negyedik nap.

Majd ezt mondá az Isten: „Szela”! Ezzel pedig megteremté a szünetjelet, hogy legyen csendesség és katarzis a hangok elhalásakor. És látá Isten, hogy ez jó. Lön este és lön reggel: ötödik nap.

Azután ezt mondta Isten: teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, hogy uralkodják a magas és a mély hangokon Így megalkotá a zeneszerzőket: Pretoriust és Wolfgang Amadeust, Pendereckit és Szörényi Leventét.

Velük együtt megalkotá az énekeseket, hogy hajtsák uralmuk alá a szinkópákat és a hajlításokat, majd megalkotá az ő teremtésének koronáit, a népdalénekeseket. És látá Isten, hogy mindez igen jó. És lön este és lön reggel: hatodik nap.

Mikor pedig elvégezte Isten az ő munkáját, amelyet alkotott vala, megpihene az ő minden munkájától. És megáldá Isten a hetedik napot, hátradőle az ő trónusán, hogy meghallgassa az ő szívéhez oly közel álló Szvorák Katalin előadását. Ebben felhangzik ez a kedves dallam és szerfölkött szívből fakadó szöveg: „Csillagoknak teremtője, / Vigyázz minden kicsi köre, / Füre, fára, szőlőtőre, / S minden téged éneklőre”. Mindezt meghallván az Uristen felemelé az ő hangját, és így szóla: Hát hogy ne vigyáznék én rájuk, hogyne vigyáznék az én kedves éneklőmre. És lön este és lön reggel: hetedik nap.

A Teremtés dicsérete

Szvorák Katalin - ének
Andrejszki Judit - cseballó, orgona, ének
Kórodi Júlia - hegedű, brácsa
Pejtsik Péter - sampler, hegedű, cselló, bőgő
Közreműködtek:
Gombai Tamás - hegedű
Nagy Viktor Dániel - harsona
Tekula Endre - kürt
Tóth László - trombita

A lemezbemutató hangverseny az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány közreműködésével valósult meg
Galambos Ádám, 2010. december 19, Evangélikus hu.

Jelesebb ünnepeink közül a karácsony szinte minden embert megérint. Szürkülő, ellaposodó, rohanó mindennapjaink megtörése ez az ünnep, amikor lelki éghajlatunk megújulhat, csodát váró szívünk feltöltődhet.

A karácsony nekem elsősorban gyermekkoromat idézi, az Ipoly menti kis, felvidéki falut, a nagycsaládot, a szikrázó fehérséget, az ostorcsapkodást, a meleg bejglük illatát, az éjféli misét, a befagyott kacsasúztatót, az istállószagot, az állatok leheletét, a szomszédban lakó Jolika barátnémat, nagyanyám apró, törékeny, de szívós alakját, nagyapám huncút, mosolygós szemét zajos, vídám disznótorokat.

Ez az alig pár száz lelket számláló közösség indított útnak, adott erőt, hitet a sokszori újrakezdéshez. Ez a majdnem világvégi otthon, a határon túlról adományozta nekem a magyar szót, mely odaát mindig többlet-tartalommal bírt.

Karácsonykor vagyok a leghajlamosabb a múlt emlékeivel játszózni, a régmúltba révedni, mert immáron harminckét esztendeje, hogy átkeltem Magyarországra, s mint szülőföldet elhagyó egy tágabb hazát választottam: az egész Kárpát-medencét. Most is szeretném a múltból átörökíteni mindazt a nyugalmat, csendességet, belső békét- rendet, mely nagyszüleim életét szabályozta, meghatározta, ünnepeiket alakította. Ez persze gyakran csak hiú ábránd, mert az idő kerekeit vissza nem forgathatom, de életvitelemet lelassíthatom, s karácsony tájékán dalaimmal /is/ megállíthatom az idő rohanását, mert örökségként kaptam a dalt, a csendet, az optimizmust, mert bennem él a falu rendje családjaival, állataival, kertjeivel, földjeivel és a szomszéd magányos Feri bácsijával, aki igaz, hogy egyedül volt, de nem zsörtölődött, mert vele volt az Isten: önmaga belső békéje.

Pinc jut eszembe ebben az arctalanná vált zavarodott, értékvesztett világban, mert szükség van, egyre nagyobb szükség van ünnepekre, hogy legyen erőforrásunk, lelki feltöltődésünk.

Minden egyes Karácsony alkalmával szeretnék újra gyermek lenni, aki tud hinni a csodákban s Ady szavaival:

Én is mennék, mennék,
Énekelni mennék,
Nagyok között kis Jézusért
Minden szépet tennék

Új csizmám a sárban
Százszor bepiszkolnám,
Csak az Úrnak szerelmemet
Szépen igazolnám.

Szvorák Katalin, 2010 december, Karácsony, Petőfi Rádió